

MOSTY

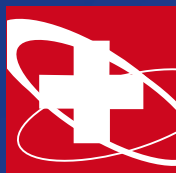
Konec sKarty!

NON-HANDICAP

17. SPECIALIZOVANÁ VÝSTAVA PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ

PRAGOMEDICA

35. ROČNÍK ZDRAVOTNICKÉHO VELETRHU

23. - 25. 10. 2013

Výstaviště Praha - Holešovice

www.incheba.cz

┌ BENEFIČNÍ ┐
MÓDNÍ PŘEHLÍDKA
HENDIKEPOVANÝCH
└ I SLAVNÝCH ┘

INCHEBA
EXPO PRAHA

Obsah čísla 04/2013:

Důsledky sociálních reforem • 2

Kritizovaná sKarta definitivně končí • 4

Pracovní stáže ve firmách pro osoby se zdravotním postižením • 5

Lidé s postižením by se neměli bát mluvit o svých problémech, říká zpěvačka Marta Kubišová • 6

Činnost lékařských posudkových služeb ČSSZ ve vztahu k invalidním důchodům • 8

Simultánní přepis online aneb Jak slyšet očima • 10

Klient s handicapem u nás patří mezi VIP, říká manažer projektu Opel Handy Cars Antonín Pokorný • 12

OPEL Handy Cyklo Maraton 2013 zná vítěze! • 14

Představujeme nový portál o asistivních technologiích a inkluzivním řešení pro všechny • 15

Fakultativní činnosti v sociálních službách – což takhle internet? • 16

Lidem se zrakovým postižením bude sloužit celostátní knihovna dokumentů • 17

Šumava se otevře lidem se zdravotním postižením • 19

Jak připravit informace pro lidi s mentálním postižením tak, aby jim rozuměli? • 20

Představujeme členské organizace NRZP ČR • 22

OVB Nejstřícnější bankou – Handicap Friendly za II. čtvrtletí 2013 je opět Česká spořitelna • 24

Profese tlumočnicka znakového jazyka je zodpovědná, krásná a pestrá • 25

NRZP ČR prosazuje zřízení fondu na podporu zaměstnávání OZP • 26

Co jsou to „coworkingová“ centra? • 29

O reformě psychiatrické péče – část V. • 30

Když dá chudá vdova • 31

Aktuální nabídka vzdělávacích kurzů pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách akreditovaných u MPSV ČR • 32

Okénko do poraden NRZP ČR • 34

Editorial

Vážené čtenářky,
vážení čtenáři,

dostává se k Vám nové číslo časopisu pro integraci Mosty. Současná ekonomická krize dopadá svými důsledky i na občanský sektor a na jednotlivé organizace. Občanská sdružení se v současné době potýkají s nedostatkem příjmů. Je samozřejmé, že i Národní rady osob se zdravotním postižením ČR se nedostatek příjmů značně dotkl. Došlo ke snížení dotací, máme méně evropských projektů. Proto najdete v časopise i náš leták s názvem „Pomáháme lidem se zdravotním postižením. Pojďte do toho s námi“. Chceme Vás poprosit, jednotlivé čtenáře, kteří máte tu možnost, abyste nám pravidelně přispívali na náš sbírkový účet.

Samozřejmě že v novém čísle Mostů najdete tak jako vždy množství zajímavých článků. Věřím, že Vás budou inspirovat.

Navíc přikládáme nominační arch na blížící se XI. ročník ceny MOSTY, který budeme slavnostně vyhlášovat na jaře příštího roku. Znáte někoho, kdo by měl být oceněn? Navrhněte a nominujte na cenu MOSTY aktivitu, projekt či osobnosti z Vašeho okolí.

Václav Krása
předseda NRZP ČR

10

24

19

14

6

Sociální reformy, které prosadila vláda Petra Nečase, byly velkým tématem naší politiky i médií až do vládní krize v červnu letošního roku. S důsledky těchto reforem se podle mého názoru budeme vyrovnávat ještě poměrně dlouhou dobu. Hlavním étosem reformního úsilí Nečasovy vlády byla jediná myšlenka, a to uspořít peníze za každou cenu, bez ohledu na důsledky těchto kroků. Je zcela zřejmé, že tyto reformní kroky nebyly vedeny nějakou dlouhodobou vizí.

Přijaté reformy významným způsobem nejenže narušily administrativně infrastrukturní systém sociálního zabezpečení, což lze velmi dobře dokumentovat na paralyzování činnosti úřadu práce, ale zároveň významným způsobem zhoršily materiální podmínky lidí ve špatné sociální situaci.

Tyto skutečnosti lze dokumentovat na mnoha příkladech. Přímou učebnicovým příkladem ničení administrativně infrastrukturního systému, s materiálními dopady na jednotlivé občany se zdravotním postižením, je zrušení institutu osoba zdravotně znevýhodněná. Koalice, ve snaze naplnit základní heslo „ušetřit teď a okamžitě nějakou korunu“, významným způsobem narušila systém, který dokázal zaměstnat několik desítek tisíc lidí s lehčím zdravotním postižením a zároveň jim zajišťoval základní materiální podmínky jejich života. Tvůrci reformy se řídili parafrází na ono známé filmové rčení „Úkol zněl jasné, nikdo nesmí projít“, která zněla: „Úkol zněl jasné, uspořít musíme za každou cenu.“ Co se ve skutečnosti stalo? Stát zrušením podpory maximálně 8000 korun na jednoho zaměstnance zdravotně znevýhodněného zapříčinil, že tito zaměstnanci, i když s nižší produktivitou práce, jsou postupně propouštěni. Pokud zákon nebude změněn, budou do 31. 12. 2013 propuštěni téměř všichni. V krátkodobém horizontu možná došlo k malé finanční úspoře, i když i o tom pochybují.

Ponechat tyto lidi vlastnímu osudu je nejen neekonomické, ale také barbarické. Neekonomické je to proto, že tito lidé po ztrátě zaměstnání budou odkázáni na dávky hmotné nouze, takže stát bude na ně nucen doplácet. Dále je třeba započítat

ztrátu zdravotního a sociálního pojištění jak od zaměstnavatele, tak také přímo od samotných zaměstnanců. Takže nula od nuly pojde, ale státní rozpočet na položce „podpora zaměstnávání osob zdravotně znevýhodněných“ krátkodobě ušetří. Negativní důsledky tohoto opatření však nejsou pouze v rovině finanční, ale jsou především v rovině lidské. Velké množství zdravotně znevýhodněných lidí je hrdo na svou práci, cítí se užitečnými a vlastně žijí normální život jako ostatní lidé. Ráno vstanou, jdou do práce a mají stejné či podobné starosti jako většina z nás. Stát svým administrativním rozhodnutím uvedl tyto lidi

do obrovské nejistoty, zmatku, do situace, ve které se velmi těžko orientují. Neumějí využít všechny možnosti sociálního systému, a tak často končí velmi špatně. Považují to za nepřijatelné. Je potřeba si uvědomit, že tito lidé nejsou neproduktivními zaměstnanci. Jsou to lidé, kteří musejí být na pracovišti vedeni, ale svému zaměstnavateli se vyplatí. Takže i z hlediska národohospodářského, pokud pomineme etické dopady, je zrušení podpory zaměstnávání osob zdravotně znevýhodněných příliš velkým luxusem. Je to mrhání pracovním potenciálem této země.

Dalším příkladem zcela nepromyšleného opatření v rámci sociální reformy je zpřísnění podmínek pro přiznávání invalidních důchodů. V posledních třech letech dochází změnou zákonných předpisů k výraznému poklesu příjemců invalidních důchodů. Z hlediska účtu důchodového pojištění je to nepochybně vítaný krok, který snižuje výdaje v této oblasti. Problém je však v aplikaci tohoto opatření a vůbec v systému přiznávání invalidních důchodů. V civilizovaném světě systém funguje tak, že v situaci, kdy občan vlivem nemoci, úrazu a podobně nemůže pracovat na svém pracovišti, jsou provedena mnohá opatření, jak jej navrátit do pracovní aktivity. Takový člověk je rehabilitován, je mu poskytnuta rekvalifikace, nabídnuto vhodné zaměstnání, provedena úprava pracoviště, bydlení, případně zajištění dopravy. Po ce-

lou dobu přípravy na „novou existenci“ je materiálně zajištěn z veřejného pojišťovacího systému. Odborně se tomu říká koordinovaná rehabilitace. Teprve pokud všechna tato opatření neumožní, aby takový člověk mohl pracovat, tak je mu poskytnut invalidní důchod. Naše současnost je zcela opačná. Po nemoci či úrazu je zpravidla poskytnut invalidní důchod, aniž by se takovému člověku někdo věnoval. Takže záleží na schop-

nostech takového jedince, zda si najde sám zaměstnání. Pokud se mu to podaří, dostane se před zásadní volbu: „Půjdu pracovat a okamžitě ztratím invalidní důchod. Když neuspěju, co bude potom?“ Tito lidé

I z hlediska národohospodářského, pokud pomineme etické dopady, je zrušení podpory zaměstnávání osob zdravotně znevýhodněných příliš velkým luxusem. Je to mrhání pracovním potenciálem této země.

se pak zpravidla uplatní v šedé ekonomice, a tudíž podvádějí, anebo – což je ještě horší, rezignují na všechno a přežívají s invalidním důchodem. Nemají však jistotu ani tohoto přežívání. Stát může kdykoliv provést kontrolu zdravotního stavu a odebrat invalidní důchod. Takže ze dne na den se takový člověk dostává do existenčních problémů.

Situace je však ještě horší. Jsou tisíce lidí, kterým byl po přezkoumání odebrán invalidní důchod po 20 i 30 letech. Tito lidé celý život nepracovali, nemají zpravidla žádné pracovní zkušenosti ani přiměřené vzdělání a ve svých 58 či 59 letech jsou postaveni do situace, kterou neumějí řešit. Zpravidla obdrží dávky hmotné nouze, případně příspěvek na bydlení. Výsledkem takového podivného uzdravení je traumatizující situace člověka, jehož minimální sociální standard je dále snížen na přežívající dávky. Je to ostuda naší společnosti. Celému posudkovému systému chybí citlivost a schopnost posoudit situaci komplexně, a to vzhledem k předchozímu životu posuzovaného člověka, jeho vzdělání, pracovním zkušenostem a podobně.

Systém invalidních důchodů potřebuje zásadní revizi. Pořád nerozumím tomu, proč je příjemcům invalidních důchodů III. stupně zakázáno pracovat, proč jsou diskriminováni na úřadu práce, proč jim není povoleno, aby byli zařazeni do evidence uchazečů o za-

městnání. Tyto otázky vznášim již několik let a slyším nesmyslné odpovědi o tom, že přeci ti lidé nebudou pobírat důchod a ještě pracovat. Cítím z toho obyčejnou lidskou závist, nikoliv ekonomickou úvahu. Kdybychom nebránili těmto lidem normálně pracovat, tak mnoho z nich nebude ukryto v šedé ekonomice a mnoho z těch, kteří rezignovali, se určitě pokusí najít zaměstnání. Pokud by se jim to podařilo, tak z hlediska státu jsou to jenom samá plus. Příjemce invalidního důchodu, který je zaměstnán, odvádí zdravotní a sociální pojištění tak jako ostatní a jeho zaměstnavatel také. Tito lidé si zvýší svoji životní úroveň, a tudíž mají vyšší spotřebu a tím přispívají opět do státní kasy. U těchto lidí pak případná kontrola zdravotního stavu a možné odebrání invalidního důchodu neznamená katastrofální situaci.

Jsem přesvědčen o tom, že diskriminace v přístupu k práci z důvodu pobírání plného invalidního důchodu je neudržitelná. Považuji tuto věc za téma dnešních dnů, které musí být rychle vyřešeno. Příjemcům invalidních důchodů by neměly být kladeny žádné překážky v přístupu k zaměstnání a při pracovní aktivitě by se jim neměl invalidní důchod odebírat. Společenská smlouva v této oblasti by mohla znít tak, že pokud příjemce invalidního důchodu dosáhne průměrného výdělku ve státě, je výše invalidního důchodu postupně snižována, až výplata důchodu může být úplně pozastavena. Je třeba si uvědomit, že většina příjemců plných invalidních důchodů má podstatně vyšší náklady na korunu, kterou si vydělá. Musí se dopravovat nákladněji dopravou, potřebuje různé služby a podobně.

Takto bych mohl ukázat na řadu jiných opatření, která byla v poslední době přijata v rámci reformního úsilí předchozích dvou vlád. Co je příčinou takových nesystémových kroků, které ve svých důsledcích zapříčiňují ještě

hlubší sociální propad lidí, na které dopadnou? Domnívám se, že je to zcela zásadní nepochopení úlohy sociálního zabezpečení a zde v tomto případě úlohy důchodového pojištění. Politici, novináři, ale i veřejnost vnímají důchody, ale i všechny sociální dávky jako čistý výdaj. Takže při všech diskusích

o státním rozpočtu, o státním dluhu a podobně se hovoří o sociálním systému jako o zátěži, kterou nesou ti, kteří pracují a odvádějí daně a pojištění. Nepochybně tomu tak částečně je. Je to však velmi černobílý pohled na sociální systém. Málokdo si uvědomuje, že z vyplacených 370 miliard korun na důchody všech kategorií se drtivá většina těchto peněz vrací zpět do národního hospodářství a tyto prostředky tvoří významnou část HDP. Lze odhadnout, že více jak 90 %

vyplacených důchodů se navrací zpět do české ekonomiky, a to ve formě DPH, spotřební daně nebo pojištění a podobně. Troufnu si tvrdit, že z vyplacené výše důchodu se více než polovina finančních prostředků vrací zpět přímo do státního rozpočtu ve formě daní či jiných odvodů. Obdobně je to i s dalšími dávkami sociálního zabezpečení.

Měli bychom významně změnit náš pohled na sociální systém. Není to pouze zátěž pro společnost, daňové poplatníky či státní rozpočet. Tyto prostředky zároveň rozvíjejí společnost, přinášejí množství pracovních příležitostí a humanizují moderní společnost. Proto považuji koncept předchozích dvou

vlád v sociální oblasti za zcela chybný, který nebral v úvahu všechny souvislosti. Je třeba si také uvědomit, že sociální systém pomáhá stabilizovat společnost, neboť stírá ty nejkriklavější rozdíly a umožňuje všem, kteří nejsou schopni z různých důvodů vydělávat si dostatek prostředků, aby měli na základní životní potřeby. To je další pohled na důležitost sociálních systémů. Má zmírňovat napětí ve společnosti, neboť pouze stabilní společnost se může harmonicky rozvíjet.

Česká republika patří do té nejbohatší části světa. Ač si to neradi přiznáváme, tak

náš životní standard je dosažitelný pouze asi pro 10 % lidské populace. Představa, že drastickým omezením sociálních transferů bude naše společnost bohatší a bude více prosperovat, je z jiného světa. V Evropě se dnes začíná hovořit o konceptu, který pro-

sazuje švýcarský psycholog práce Theo Wehner. Ten přišel s revoluční myšlenkou, že každý občan ve Švýcarsku by měl dostávat 1500 eur měsíčně, a to jen tak, aniž by pracoval. Tento garantovaný základní příjem by nahradil všechny sociální dávky

a byl by poskytován občanovi od narození až do smrti. Profesor Wehner odůvodňuje svoji teorii tím, že politici neustále slibují plnou zaměstnanost. Hovoří o tom, že každý si může sehnat práci a podobně. Profesor Wehner tvrdí, že tyto sliby jsou nepravdivé a v zásadě neuskutečnitelné. Namítá také, že potřeba lidí pracovat nevyplývá primárně z toho, že se chceme svojí prací uživit, ale z toho, že chceme vyniknout, chceme být úspěšní, chceme, aby si nás ostatní vážili pro to, co umíme, co dokážeme. Je to jistě velmi odvážná myšlenka a většina z nás si asi řekne „to už nebude dělat nikdo“. Přesto si myslím, že i o takovýchto konceptech bychom měli vést velmi vážnou a seriózní debatu. Pan profesor Wehner říká, že „tato dávka by dala občanům určitou jistotu, aby se nebáli rozvinout svoji kreativitu, riskovat změnu zaměstnání a podobně“. Podle zkušeností, které mám, by se asi u nás opravdu našlo velké procento lidí, kteří by možná opravdu lenořili, ale kdo ví? V našich podmínkách bychom určitě nemohli uvažovat o částce 1500 eur jako ve Švýcarsku. Jinak je však úvaha pana profesora velmi inspirativní. ♡

..... //
Měli bychom významně změnit náš pohled na sociální systém. Není to pouze zátěž pro společnost, daňové poplatníky či státní rozpočet. Tyto prostředky zároveň rozvíjejí společnost, přinášejí množství pracovních příležitostí a humanizují moderní společnost.

..... //
Diskriminace v přístupu k práci z důvodu pobírání plného invalidního důchodu je neudržitelná. Příjemcům invalidních důchodů by neměly být kladeny žádné překážky v přístupu k zaměstnání a při pracovní aktivitě by se jim neměl invalidní důchod odebírat.

Kritizovaná sKarta definitivně končí

Text: Václav Krása
Foto: microstock

Po dlouhých měsících našeho snažení je rozhodnuto. Karty sociálních systémů definitivně končí. Poslanecká sněmovna na svojí schůzi v srpnu schválila návrh senátního zákona, kterým se sKarty ruší. Po více jak ročním úsilí se nám podařilo dosáhnout ukončení projektu, který nás nutil mít povinné bankovní konta u České spořitelny, svěřovat osobní údaje různým komerčním subjektům a vytvářel pro nás obtížné prostředí, protože bankomaty jsou velmi často nepřístupné.

V době, kdy budete číst tyto řádky, by měl být návrh zákona opět schválen Senátem a podepsán panem prezidentem. Neočekáváme žádné problémy a předpokládáme, že horní komora návrh zákona bez problémů schválí. Po podpisu prezidenta vstoupí zákon v praxi. Poté co nabude účinnosti, budou použity tři různé postupy, podle toho, zda osoba je vlastníkem sKarty, nebo není.

- Lidem, kteří vlastní sKartu a jejím prostřednictvím dostávají nějakou dávku, oznámí dopisem úřad práce, jak dále postupovat. Do doby, než dojde ke změně systému, budou tito lidé dávku dostávat i nadále prostřednictvím sKarty.
- Pokud lidé sKartu nevládnou, nic se pro ně nového neděje a dávky budou pobírat stejným způsobem jako dosud.
- V případě, že občan vlastní speciální sKartu pro zdravotně postižené, tedy průkaz OZP v podobě sKarty, obdrží dopis od úřadu práce s informacemi, kdy a jak dojde k výměně této sKarty za průkaz OZP, a zároveň dostane informaci o změně výplaty dávky, tedy ne prostřednictvím sKarty. Dávky bude pobírat způsobem, který používal před vyzvednutím sKarty.

Poslanecká sněmovna na svojí poslední schůzi schválila vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony – sněmovní tisk 1058. Pokud jde o zákon o sociálních službách, nedochází v tomto zákonu k zásad-

ním systémovým změnám. Jediná důležitá věc je, že se odkládá převod kompetencí ve financování sociálních služeb na kraje o další rok. To znamená až do roku 2015.

Podstatně významnější je změna zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. Výbor pro sociální politiku ve večerních hodinách přijal rozsáhlý pozměňovací návrh, který reaguje na ukončení sKarty. Nový návrh obsahuje změnu právní úpravy nároku na průkaz OZP a příspěvku na mobilitu. Návrh vychází z nesouhlasného stanoviska Národní rady osob se zdravotním postižením ČR s víceúčelovým využitím posudku o zdravotním stavu, které bylo zavedeno tzv. sociální reformou 2011.

Opět se zavádí samostatné řízení nároku na průkaz OZP na základě posouzení zdravotního stavu. Nárok na průkaz OZP se nebude již posuzovat podle kritérií, která jsou určena pro stanovení nároku na příspěvek na péči. Nové řešení obnovuje třístupňovou závažnost funkčních poruch, pohyblivosti a orientace. Ministerstvo k tomuto návrhu zákona ještě vydá vyhlášku k vymezení stavů, které se považují za podstatné omezení pohyblivosti nebo orientace pro účely nároku na průkaz OZP. Je to vlastně princip, který jsme celou dobu prosazovali. Současně se mění příspěvek na mobilitu. Navrhuje se poskytovat příspěvek na mobilitu osobám, které jsou starší jednoho roku a které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P. Ministerstvo práce a sociálních věcí prosazovalo, aby osoby starší 18 let, které mají průkazku ZTP z důvodu praktické nebo úplné hluchoty,

neměly nárok na příspěvek na mobilitu. Tento návrh byl odůvodňován tím, že tyto osoby používají veřejnou hromadnou dopravu, na kterou mají z důvodu vlastnictví průkazu slevu. NRZP ČR připravila pozměňovací návrh, který podal pan poslanec Roman Sklenák a Poslanecká sněmovna jej schválila. To znamená, že osoby, které jsou prakticky nebo úplně hluché, budou i nadále pobírat příspěvek na mobilitu. Naše odůvodnění se vztahovalo

k tomu, že osoby neslyšící, mající průkaz ZTP, opravdu mají slevu ve veřejných dopravních prostředcích, ale často s nimi musí cestovat průvodce, který jim pomáhá v komunikaci. Za tohoto průvodce musí neslyšící hradit plné jízdné.

Do bodu 4. přílohy zákona č. 329/2011Sb. se podařilo doplnit, že zdravotním postižením odůvodňujícím příznáním příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla bude také anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně s možností oprotézování. To znamená, že lidé, kteří mají amputaci ve stehně, ať s možností oprotézování či bez této mož-

nosti, budou mít vždy nárok na příspěvek na nákup motorového vozidla.

Senát projednával návrh zákona na svojí schůzi v září a měl by začít platit od 1. ledna 2014. Účastnil jsem se za NRZP ČR všech jednání jak u pana ministra F. Konička, tak v Poslanecké sněmovně či Senátu, aby tyto pozitivní změny byly schváleny ještě před rozpuštěním Poslanecké sněmovny. Je jen škoda, že téměř po dvou letech se opět vracíme k podobnému stavu, který byl v této oblasti před rokem 2012, kdy začala platit tzv. „Drábkova reforma“.

Po více jak ročním úsilí se nám podařilo dosáhnout ukončení projektu, který nás nutil mít povinné bankovní konta u České spořitelny, svěřovat osobní údaje různým komerčním subjektům a vytvářel pro nás obtížné prostředí, protože bankomaty jsou velmi často nepřístupné.

Pracovní stáže ve firmách pro osoby se zdravotním postižením

Text: Petr Vyhnaněk
Foto: MUP

Metropolitní univerzita Praha (MUP) ve spolupráci s Nadačním fondem pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením (NFOZP) připravila a realizuje projekt, díky němuž čtyři desítky lidí se zdravotním postižením získají možnost absolvovat minimálně pětiměsíční stáž ve firmách. Součástí projektu jsou i další aktivity, jako bilanční diagnostika nebo vzdělávání.

Jana Hánová díky pracovní stáži získala zaměstnání na Metropolitní univerzitě Praha

Metropolitní univerzita Praha již 10 let realizuje program **Škola bez bariér**, v jehož rámci na MUP studovalo kolem 200 studentů s pohybovým postižením. Z jejich zkušeností víme, že je pro ně často velmi komplikované nalézat během studia zajímavou praxi. Pro budoucí uplatnění na trhu práce jim přitom potřebují a vítají. Podobné projekty jsme si již dvakrát vyzkoušeli, a protože byly úspěšné, rozhodli jsme se pokračovat – tentokrát s novým partnerem NFOZP, který se v projektu zaměřuje především na komunikaci se zaměstnavateli.

Účastníkům s minimálně maturitní zkouškou projekt přinese nejméně pět měsíců na pracovištích (maximálně až 1,5 roku) s reálnými pracovními pozicemi a finančním ohodnocením za odpracované hodiny, dále se zapojí do šesti seminářů zaměřených na dovednosti související nejen se vstupem

na trh práce a zaměstnávání osob se zdravotním postižením, ale i sociálně právním minimem, tématem sociálního podnikání.

S každou zapojenou firmou a institucí uzavírá MUP smlouvu o spolupráci na realizaci projektu a vytvoření míst. Zajímavé pro firmy je určitě i to, že veškeré

finanční náklady jsou hrazeny z rozpočtu projektu, který je financován Evropským sociálním fondem v rámci Operačního programu Praha Adaptabilita. Firmy tak mohou získat na „neplacenou zkušební dobu“ zaměstnance, kterého v průběhu praxe poznají a po jejím ukončení s ním mohou pokračovat

v klasickém pracovním poměru. Všechny firmy zároveň zveme na dva semináře, které budou určené především pro personalisty, ale i pro management firem, na nichž

chceme i se skupinou zdravotně postižených hovořit o problematice jejich zaměstnávání, ale i ukazovat dobré příklady, jak ve firmách zaměstnávání těchto osob může fungovat.

Smyslem projektu je nejen podpora osob se zdravotním postižením a jejich zapojování na trh práce, ale i osvěta směrem k zaměstnavatelům. Firmy stále častěji zaměstnávají osoby se zdravotním postižením, ale nadále je možné setkat se s takovými, které jsou v tomto směru tzv. nepolíbené a potřebují pomoci vyřešit bezbariérovost, získat potřebné informace o přístupu ke zdravotně postiženým a podobně.

vost, získat potřebné informace o přístupu ke zdravotně postiženým a podobně.

Projekt za dobu své realizace od března 2013 zaujal několik firem, státních institucí a organizací neziskového sektoru. Nejvíce pracovních míst zatím vytvořila Všeobecná zdravotní pojišťovna, napříč všemi odděleními, mezi další

Účastníkům projekt přinese nejméně pět měsíců na pracovištích s reálnými pracovními pozicemi a finančním ohodnocením za odpracované hodiny.

zapojené patří Ministerstvo vnitra, Hewlett & Packard, Hypoteční banka, Komerční banka, ČSOB, Kapsch, Siemens, ale i menší subjekty jako Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové,

Asociace poraden pro OZP nebo NIPI. Pracovní místa byla vytvořena i u realizátorů projektu, Metropolitní univerzity Praha a Nadačního fondu pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením. ♥

Nadační fond pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Evropský sociální fond
Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti

Lidé s postižením by se neměli bát mluvit o svých problémech, říká zpěvačka Marta Kubišová

Text: Jana Hrdá
Foto: Tomáš Lébr

Většina lidí ji má navždy spojenou s Modlitbou pro Martu, která jim zněla stejně podmanivě v roce 1968 i o 21 let později z balkonu Melantrichu. A není to jen její nezaměnitelný hlas, pro který ji obdivovatelé milují. Oblibu a úctu si vydobyla také svými občanskými postoji, kvůli nimž se později musela na dlouhá léta odmlčet. Nebo svým vztahem k němým tvorům, jimž věnovala i známý televizní pořad. S Martou Kubišovou jsme si povídali mimo jiné o tom, jak by lidé se zdravotním postižením měli hájit svá práva. A také o dětství, milovaných zvířatech a zkrátka o všem, co život dal a také vzal.

Už v době, kdy jste se stala tak slavnou, že jste začala vystupovat i v televizi, jsem si vás nedovedla představit jako vzorné dítě. Byla byste ochotná se s námi podělit o některou ze svých dětských rošťáren?

Byla jsem velmi nápaditá holčička. Když jsem chodila do první třídy v Městci Králové, otevřela jsem si třeba v místní cukrárně účet na zmrzlinu. Samozřejmě to po nějaké době prasklo a otec musel účet vyrovnat.

Váš vztah ke zvířatům je známý, jak to bylo u vás doma, když jste byla malá, měli vaši blízcí zvířata také rádi?

Milovala jsem zvířata už od malička. Jednou jsem coby batole donutila rodiče, aby mě vzali do pojiždného zvěřince. Tam mě vysadili na slona a já jsem ho hladila a říkala jsem mu „majej, majej“. Rodina byla naprosto užaslá, že jsem se nebála ani slona.

Narodila jste se sice v Českých Budějovicích, ale bydlela jste leckde jinde – kde se cítíte nejvíc doma?

Doma se cítím tam, kde zrovna bydlím, takže už mnoho let v Praze.

Pokud vím, chtěla jste studovat medicínu, což vám totalitní režim nedovolil. Nyní léčíte svým zpěvem smutná srdce, používáte na tělesné neduhy třeba i bylinky nebo jiné způsoby léčení?

Ano, momentálně jsem si oblíbila mladý ječmen, který mi zabral na bolesti žaludku a slinivky, takže jsem byla schopná bez bolesti absolvovat další představení muzikálu „Touha jménem Einodis“ na Letní scéně Divadla Ungelt.

Jak byste si zařídila fyzickou pomoc třeba v pozdním stáří, kdy se může stát, že budete zcela bezmocná a budete potřebovat pomoc od druhé osoby převážnou část dne?

Na to myslím už několik let a dosud jsem bohužel nic nevymyslela. Budu to muset já nebo mí blízcí řešit na poslední chvíli. Ale doufám a modlím se za to, abych do poslední chvíle byla soběstačná. Hlavně aby mi fungovala hlava!

„ Ať se osoby se zdravotním postižením nebojí mluvit o svých problémech! Jedině tak se lze přiblížit veřejnosti. Před dvaadvaceti lety jsem tento nápad uplatnila v případě opuštěných zvířat.

Jak byste řešila, kdyby se něco podobného přihodilo někomu z vašich blízkých a také by ke svému životu nutně potřeboval pomoc druhé osoby?

Tento problém jsem byla nucena řešit z hodiny na hodinu se svou maminkou. Studovala jsem muzikál Andrew Lloyd Webbera „Líp se loučí v neděli“ a v tu dobu se u maminky začala projevovat Alzheimerova choroba. Byla jsem si vědoma, že buď složím divadlo, nebo najdu profesionální pomoc, protože maminka nemohla zůstat bez dohledu. Stal se zázrak, podařilo se mi najít pečovatelský dům se zaměřením na tuto chorobu.

Osoby se zdravotním postižením nejsou jednodušou skupinou, přesto když hájí svá práva – například to, aby mohly žít doma, a ne v ústavu – musí se sjednotit. Co podle vás tyto osoby může veřejnosti nejvíce přiblížit?

Myslím si, že nejvíc mohou pomoci média. Ať se osoby se zdravotním postižením nebojí mluvit o svých problémech! Jedině tak se lze přiblížit veřejnosti. Před dvaadvaceti lety jsem tento nápad uplatnila v případě opuštěných zvířat.

Jste v naší republice symbolem demokracie, člověkem, který nezradil své přesvědčení, ani když jste za to byla pronásledována. Jak se mají mladí lidé postavit k tomu, když je politici zklamou?

Už několik let při besedách s mladými lidmi zdůrazňuji, že je důležité nenechat si udělat díru do hlavy, ale rozhodovat se podle zdravého rozumu a citu. Tentokrát věřím, že se budou mladí lidé snadněji rozhodovat, když mají daleko lepší přístup k informacím a názorům, než jsme měli my. Někdy se vyplatí i risk!

Známé lidi veřejnost sleduje – jak to snášíte? Že pro vás v určité etapě života byla popularita spíš na škodu, je zřejmé, ale pomohlo vám to někdy v něčem?

V mém případě pomohlo moje jméno vzniku „Adventních koncertů“ v roce 1991 a posléze vzniku pořadu na pomoc zvířatům „Chcete mě?“ v roce 1992. Jinak mohu říct, že slávu beru jako polní trávu.

Co je pro vás ráno důvod, abyste vstala?

Ráno vím, že se musím postarat o svoji „zoo“, ať už se mi chce, či nechce. Přiznávám, že v poslední době jsou ta rána někdy krutá.

Na co se ve svém životě těšíte? Jak odpočíváte?

Těším se, až dokončím všechny své pracovní závazky, jež mám před sebou. Že budu mít více času na sledování svých oblíbených pořadů o zvířatech.

Snad přečtu konečně i všechny knihy, které jsem dostala k sedmdesátinám. Teď na dovolené jsem zvládla přečíst pouze dvě. A dá-li Bůh, když se dočkám vnoučete, pak budu mít program naplněn až do konce svých dní.

A co vás rozesmálo?

Stačí mi dívat se na ČT24, konkrétně na parlament, kde se dočkáte jak tragédie, tak komedie... ♡

„ Už několik let při besedách s mladými lidmi zdůrazňuji, že je důležité nenechat si udělat díru do hlavy, ale rozhodovat se podle zdravého rozumu a citu.

Činnost lékařských posudkových služeb ČSSZ ve vztahu k invalidním důchodům

Text: Martin Škurek
Foto: microstock

V letošním roce se naše olomoucká poradna setkává s nejrůznějšími dotazy, které se obecně týkají standardních a mnohdy typických oblastí. Jedná se například o uplatňování práv a oprávněných zájmů na základě zákona o sociálních službách a zákona o dávkách poskytovaných osobám se zdravotním postižením. Dále řešíme problematiku občanskoprávní, zejména věci opatrovnícké a kauzy spojené s tzv. předváděcími akcemi, trestněprávní záležitosti a v neposlední řadě se objevovaly dotazy týkající se kompenzačních, rehabilitačních, popřípadě reedukačních pomůcek. V následujícím textu se nebudeme zabývat přímo jedním a konkrétním případem či činností poradny jako takové. Rádi bychom upozornili na jeden z problémů, který se neustále opakuje. Je jím činnost lékařských posudkových služeb ČSSZ ve vztahu k invalidním důchodům. Výše uvedené problémy se však týkají posudkové činnosti jako celku, a to i ve vztahu k dalším dávkám sociální pomoci poskytovaným osobám se zdravotním postižením ve smyslu nového zákona č. 329/2011 Sb.

Základ právní úpravy činnosti ČSSZ ve vztahu k invalidním důchodům je obsažen v ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, kde je uvedeno, že: „1) Okresní správy sociálního zabezpečení posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob pro účely sociálního zabezpečení a pro účely poskytnutí dávek a mimořádných výhod podle jiných právních předpisů při zjišťovacích a kontrolních lékařských prohlídkách. Za tím účelem posuzují a) invaliditu a změnu stupně invalidity...“

Pro činnost ČSSZ je podstatné také ustanovení § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, kde je uvedeno, že: „1) Tento zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen „správní orgán“). 2) Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.“

Jelikož ČSSZ nepochybně tímto správním orgánem je, znamená to při výkonu posudkové činnosti ve vztahu k invalidním

důchodům nejenom vázanost zákonem o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ale také správním řádem. Samotný postup posuzování žádostí o přiznání invalidního důchodu je nastaven takto.

Občan, který se domnívá, že pro svůj závažný zdravotní stav nemůže pracovat,

může požádat o invalidní důchod. Způsob posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely invalidity je uveden v § 2 až 6 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.

Zdravotní stav posuzují lékaři referátů LPS, kteří vypracovávají posudky pro okresní správy sociálního zabezpečení. Při posuzování se hodnotí mimo jiné profesní profil posuzovaného. Invaliditu nelze uznat, pokud je zdravotní stav uspokojivý a nemá dopad na schopnost vykonávat výdělečnou činnost.

Rozhodnutí o tom, zda občanovi bude či nebude přiznána dávka invalidního důchodu, vydává ČSSZ. Proti samotnému posudku o zdravotním stavu není možné podání opravného prostředku. Proto je třeba vždy vyčkat na rozhodnutí správního orgánu ve věci žádosti. Každé rozhodnutí obsahuje „poučení“ o možnostech podání opravných prostředků s uvedením lhůty a místa podání. Od 1. 1. 2010 lze proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění podat řádný opravný prostředek písemně námitky do 30 dnů ode dne jeho oznámení účastníku řízení. Námitky lze podat přímo na ČSSZ nebo u kterékoliv OSSZ a musí obsahovat stejné náležitosti jako odvolání podané podle správního řádu. V řízení o námitkách se občan může domáhat i přezkoumání výsledku posouzení svého zdravotního stavu. Orgán

sociálního zabezpečení rozhodne o námitkách ve lhůtách stanovených správním řádem. Lhůty počínají běžet dnem doručení námitek orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k rozhodnutí o námitkách. Závise-li rozhodnutí na posouzení zdravotního stavu, prodlužují se lhůty o 60 dnů. Orgán sociálního zabezpečení přezkoumává rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, v plném rozsahu a není přitom vázán podanými námitkami. Řízení o námitkách je vedeno odděleně od rozhodování orgánu sociálního zabezpečení v prvním stupni. Nemohou se na něm podílet ani v něm rozhodovat osoby, které se účastnily řízení o vydání napadeného rozhodnutí.

Ze strany ČSSZ dochází při projednávání žádostí o přiznání invalidního důchodu k flagrantnímu porušování ustanovení správního řádu. Velmi často se stává, že ke stanovení stupně invalidity nebo jejímu nepřiznání dochází ve většině případů bez přítomnosti žadatele. Naše poradna je přesvědčena o tom, že k takovému postupu právní řád České republiky neposkytuje ČSSZ oporu.

Rozhodnutí ČSSZ o přiznání nebo nepřiznání invalidního důchodu tedy vychází z posudku o invaliditě. Na tomto místě je třeba si uvědomit, že samotný postup posudkových lékařů, písemná vyhotovení posudků o invaliditě a konečná rozhodnutí ČSSZ musí splňovat určitá kritéria, která jasným způsobem stanoví správní řád. Jedná se zejména o ustanovení § 3 správního řádu, kde je uvedeno, že: „Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2...“; ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu: „Pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci...“ a ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu: „V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho

vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádával s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí...“

Ze zkušeností naší poradny můžeme dojít k závěru, že ze strany ČSSZ v procesu projednávání žádostí o přiznání invalidního důchodu jednotlivých žadatelů, tj. našich klientů, dochází k případům flagrantního porušení těchto ustanovení. Velmi často se stává, že ke stanovení stupně invalidity nebo jejímu nepřiznání dochází ve většině případů bez přítomnosti žadatele. Naše poradna je přesvědčena o tom, že k takovému postupu právní řád České republiky neposkytuje ČSSZ oporu. Klíčovým důvodem je ustanovení § 27 správního řádu, podle kterého je žadatel de facto i de iure hlavním účastníkem řízení, jehož jedním z hlavních práv je efektivní účast na řízení. Pokud tedy žadatel není pozván k ČSSZ za účelem provedení lékařské prohlídky, nemůže efektivně uplatňovat své námitky, argumenty, důkazy a postoje. Také jsme přesvědčeni o tom, že samotná ČSSZ nemůže dojít k objektivnímu závěru o zdravotním stavu posuzovaného. Pokud žadatel k jednání před ČSSZ pozván je, stává se tak velmi často až na základě intervence naší poradny v rámci procesu vypracování námitek. I v případech osobní přítomnosti žadatelů v rámci jednání před ČSSZ jsme se setkali s dalšími případy porušování jejich základních práv. Jedná se například o znemožnění přístupu do správního spisu, předání posudku o invaliditě již na počátku jednání, odmítnutí protokolace námitek žadatele proti postupu posudko-

vých lékařů, odmítnutí poskytnutí kopie záznamu o jednání před ČSSZ žadateli, odmítnutí nahlédnutí žadatele do protokolu o jednání před ČSSZ a sepsání námitek žadatele proti jeho obsahu. Všechny tyto případy jsou jasným porušením jednotlivých ustanovení správního řádu, a to konkrétně ustanovení § 18, 38 a 50 správního řádu.

Po skončení jednání před ČSSZ musí být žadateli do vlastních rukou doručeny posudek o invaliditě, na jehož základě je vyhotoveno konečné rozhodnutí ČSSZ o invaliditě. Několikrát jsme se setkali s případy, při kterých žadatelům daný posudek doručen nebyl, a nebylo jim dokonce doručeno samotné rozhodnutí ČSSZ, většinou o nepřiznání invalidního důchodu. Tuto praxi považujeme za nepřijatelnou a po uplynutí určité doby, kdy dané písemnosti nejsou doručeny, radíme žadatelům sepsat stížnost na postup ČSSZ ve smyslu ustanovení § 175 správního řádu. Tyto stížnosti jsou bezvýtku úspěšné a vedou k nápravě věci.

Další potíží, se kterou se velmi často setkáváme, je kvalita posudků o invaliditě a na jejich základě vyhotovených rozhodnutí ČSSZ. Posudky o invaliditě jsou v některých případech očividně účelové, neobjektivní, vycházející jen ze subjektivního názoru posudkových lékařů, vedené s cílem snížit u jednotlivých klientů stupeň invalidity nebo invalidní důchod žadateli nepřiznat. Například je stanoveno jako hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu méně závažné onemocnění, kterým žadatel trpí, nebo je jeho postižení rozděleno na jednotlivé méně závažné symptomy aj. Také velmi často dochází k účelové aplikaci ustanovení § 39 odst. 4 zákona

č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, kde je uvedeno, že: „(4) Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek...“

Z jazykového výkladu ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění můžeme jasně dojít k závěru, že rozhodujícím pro stanovení poklesu míry pracovní schopnosti, a tudíž i stupně poklesu invalidity je závažnost dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žadatele a kritéria uvedená v ustanovení § 39 odst. 4 písm. a) až f) by měla být brána jako kritéria pomocná, která by měla ČSSZ toliko brát v úvahu. Velmi často se však setkáváme s tím, že invalidní důchod není žadateli přiznán například na základě skutečnosti dosažení určitého stupně vzdělání. I tato praxe je podle naší poradny nepřijatelná.

Posledním závažným problémem je častá nekvalita konečných rozhodnutí ČSSZ o invalidním důchodu, která jsou někdy v podstatě nepřezkoumatelná z toho důvodu, že v nich absentuje odůvodnění výroku v rozsahu nutných parametrů podle ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Kapitolou samou o sobě je také skutečnost, že stupeň invalidity u žadatelů s určitým typem onemocnění je pravidelně stanovován lékařem z jiného oboru. Tato skutečnost byla přiznána jedním z posledních rozhodnutí ČSSZ, které v následujících dnech budeme napadat u Krajského správního soudu v Olomouci.

Všechny výše uvedené problémy nestaví do nepříjemné pozice jen ČSSZ, jejíž mnohá rozhodnutí byla na základě intervence naší poradny (tj. vypracování správní žaloby) správními soudy zrušena, ale i nás, všechny daňové poplatníky. Pokud je totiž pravomocné rozhodnutí ČSSZ správním soudem zrušeno a věc je jí vrácena k novému projednání, znamená to zbytečné vynakládání prostředků z veřejných rozpočtů, které mohly být investovány v jiných oblastech. O to víc je daná situace alarmující, pokud je způsobena účelovým a nezákonným postupem ČSSZ. ♥

Simultánní přepis online aneb Jak slyšet očima

Text: Martin Čížek a Zdeněk Bumbálek
Foto: Jaroslav Winter

Schopnost porozumět mluvené řeči hraje základní úlohu v komunikaci mezi lidmi, ve vzdělávání, sdílení myšlenek a udržování mezilidských vztahů. Ve většinové slyšící společnosti panuje obecně rozšířený mýtus, že všichni neslyšící ovládají znakový jazyk nebo jsou schopni odezírat. Ano, je pravdou, že především osoby s vrozenou vadou sluchu z velké části znakový jazyk ovládají a upřednostňují před jinými formami komunikace. Na druhou stranu pro osobu, která o sluch přijde v pozdějším věku, je naučit se znakový jazyk podobně obtížné jako začít se učit jakýkoli jiný cizí jazyk. Tento proces bývá často ještě obtížnější, protože znakový jazyk má svou gramatiku a své vyjadřovací prostředky naprosto odlišné od mluveného slova. Taktéž odezírání nelze považovat za plnohodnotný komunikační prostředek pro každého. Odezírání je velmi náročná mentální činnost přirovnatelná k toku titulků ve filmu, kde místo slov jsou vidět pouze rychle se střídající jedno až dvě písmena. Pro velkou část neslyšících je pak přepis řeči jediným prostředkem, který jim pomáhá překonat jejich znevýhodnění v majoritní slyšící a řeči komunikující společnosti. Díky novým informačním technologiím je možné přepis zpřístupnit téměř kdekoli a kdykoli. A právě využitím těchto technologií a přepisem online se již téměř rok zabývá inovativní sociální firma Transkript online, s.r.o.

Simultánní přepis

Simultánní přepis ani přepis online však není v ČR úplnou novinkou. Počátky simultánního přepisu spadají do roku 2006, kdy ho prvně začala používat pro ohluhlé členy na svých přednáškách Česká unie neslyšících (ČUN).

V praxi se jedná se o doslovný přepis z náslechu v reálném čase. Používá se

na přednáškách, konferencích, při jednáních u soudu, na úřadech, při kulturních, společenských a dalších akcích. Přepisovatel převádí mluvenou řeč do textové podoby v počítači pomocí klávesnice. Text může být zobrazován na běžném monitoru v případě jednoho zájemce, anebo promítán na velké plátno např. na konferencích při účasti vyššího počtu osob.

Protože přepisy sklidily velký úspěch a zároveň se povedlo tento komunikační prostředek v roce 2008 prosadit v zákoně o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob, rozhodli se iniciátoři v přepisech pokračovat a podle praktických zkušeností postupně vytvářet i první pravidla. Simultánní přepis mluvené řeči se v rámci pilotního projektu ČUN podpořeného Nadací Vodafone ČR tak mohl dále rozvíjet. ČUN postupně získala ve spolupráci s organizací Interinfo dostatečně široký okruh spolupracujících přepisovatelů, mezi nimiž je i několik mistrů světa v rychlopsaní.

Zvláště důležité se ukázaly přepisy soudních jednání. Bez nich byli sluchově postižení účastníci nekomunikující znakovým jazykem v nerovnoprávném postavení, nebyla jim totiž poskytována žádná komunikační podpora.

eScribe a Transkript online

Nadace Vodafone podpořila grantem ještě další projekt, a to eScribe, zajišťující simultánní přepis na dálku. Spoluzakladatelé projektu vzešli z hlavních vývojářů Výzkumného a vývojového centra RDC na FEL ČVUT, kde se myšlenka online přepisu zrodila.

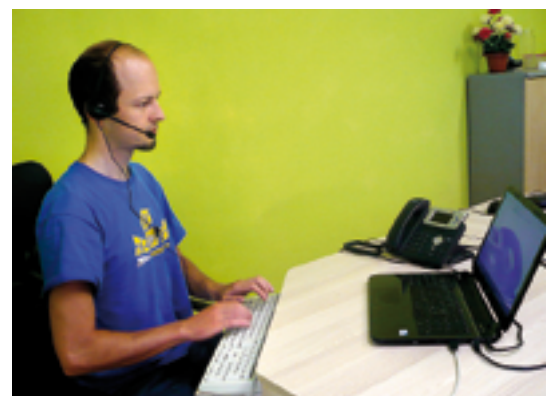
Přepisovatel nemusí být fyzicky přítomen na místě konání akce, ale může sedět v kanceláři nebo doma u počítače s připojením na internet, takže se vše obejde bez mnohdy časově náročného a nákladného cestování a instalace technického zázemí v místě přepisu. Jeden přepisovatel tak může obsloužit řádově více klientů, než kdyby na místo přepisu musel dojíždět osobně. Hlas mluvčího se mu přenáší do sluchátek prostřednictvím internetové telefonie nebo mobilu. Jím přepisovaný text se pak okamžitě zobrazuje na webové stránce, která se promítá účastníkům akce.

Pro širší rozšíření služby online přepisu bylo třeba nalézt dlouhodobě udržitelný zdroj financování a oprostit se od závislosti na státních či nadačních grantech. Z to-

hoto důvodu byla založena sociální firma Transkript online, s.r.o. Společnost vznikla v říjnu 2012 za účelem poskytování profesionálního online přepisu mluvené řeči pro sluchově postižené osoby. Hlavním posláním firmy je odbourávat komunikační bariéry svých klientů. V rámci komerčních aktivit se Transkript zaměřuje především na korporátní klienty s velkým počtem zákazníků, mezi nimiž jsou právě i osoby s postižením sluchu.

V současné době provozuje pod službou nazvanou eScribe profesionální online přepis na 85 místech po celé České republice, z nichž 73 míst tvoří pobočky Era Poštovní spořitelny a 12 míst prodejny Vodafone. Na těchto místech pomáhá online přepis při komunikaci s personálem banky nebo mobilního operátora. Jedná se o průkopnické služby, za které v roce 2012 získala ČSOB ocenění Banka roku v kategorii Banka bez bariér. Zisk z této činnosti umožňuje Transkriptu jak další rozvoj online přepisu, tak i jeho bezplatné poskytování k osobním účelům jednotlivých klientů, např. při návštěvě lékaře nebo úřadů.

Služba eScribe vypadá v praxi tak, že když do některé z prodejen či finančních center přijde neslyšící či těžce nedoslýchavý člověk a požádá o online přepis, spojí

se personál telefonicky s přepisovatelem a otevře soubor pro přepis na webové stránce společnosti Transkript online. Od té chvíle se veškeré promluvy pracovníka, přenášené přes telefon do sluchátek přepisovatele, ihned zobrazují v textové podobě na monitoru. Oba účastníci rozhovoru tak mají jistotu, že neslyšící klient dostal všechny potřebné informace a správně jim porozuměl.

V rámci vývoje a rozšiřování služby se vývojáři Transkript zaměřují na aplikace online přepisu pro tablety a chytré telefony. Právě v oblasti mobilních zařízení vidí Transkript hlavní potenciál online přepisu.

Za naprosto bezkonkurenční software vyvinutý touto společností jmenujme tzv. eScribeDroid, který pomocí mobilních zařízení umožňuje použít přepis na dálku, a to kdekoliv v terénu, kde je dostatečné internetové pokrytí mobilním 3G signálem nebo WiFi. Přihlášením do aplikace eScribeDroid se prostým stisknutím tlačítka vyvolá hovor s přepisovatelem. Po jeho vyzvednutí se jednak automaticky otevře soubor pro přepis a jednak se veškerý zvuk z klientova okolí přenáší do sluchátek přepisovatele přes internetovou telefonii mikrofonem v tabletu. Přepisovatel je bezprostředně po přijetí hovoru připraven zaznamenávat mluvenou řeč, jejíž textová podoba se zobrazuje na displeji klientova zařízení. Znamená to, že klient má možnost díky těmto technologiím operativně zažádat o službu kdykoliv a prakticky všude, kde potřebuje přepis řeči při jednání tváří v tvář. Nejčastěji si klienti o službu žádají u doktora, na úřadech, ale třeba i v obchodech, na ulici s kamarádem apod. Aplikace nyní funguje v operačním systému Android

od verze 4 a je uvolněna do testovacího režimu pro omezenou skupinu uživatelů.

Zájemci o testování služby mohou požádat o vytvoření testovacího účtu prostřednictvím kontaktního formuláře na webových stránkách www.transkript.cz. Služba je v pilotním provozu zdarma a je dostupná pouze v pracovní dny. Po úspěšném otestování zamýšlí společnost Transkript nabízet službu v limitovaném rozsahu i nadále zdarma jako součást sociálně zaměřených aktivit.

Za zmínku stojí určitě i akce a soutěže, které Transkript pro osoby se sluchovým postižením pořádá. Tak např. v červnu a červenci tohoto roku uspořádal společně s Era Poštovní spořitelnou na všech jejích pobočkách velice zajímavou soutěž, jejíž hlavní cenu tvořil tablet Samsung Galaxy a online přepis na tomto zařízení na celý rok zdarma. V srpnu uskutečnil Transkript pro zájemce ve spolupráci s Orbi Pontes jakožto generálku na zářiový Týden komunikace osob se sluchovým postižením (TKOSP) další naprosto průlomovou akci – online přepis komentované prohlídky v překrásné pražské Botanické zahradě na zapůjčených tabletech. Účastníci akce si prohlídku nemohli vychválit. Ti, kteří zaváhali, budou mít příležitost ještě od 22. do 29. září v rámci TKOSP. Pro lepší informovanost o aktualitách Transkriptu stačí sledovat webové stránky: www.transkript.cz, popř. i stránky na Facebooku www.facebook.com/TranskriptOnline.

Automatické rozpoznávání řeči a jeho využití pro neslyšící

V budoucnosti se možná podaří komunikační překážky neslyšících vyřešit díky systémům automatického rozpoznávání řeči,

kteří se neustále zdokonalují. Již nyní testují spolupracovníci ČUN automatický přepis pomocí NewtonDictate. Ovšem ačkoli se systémy automatického rozpoznávání řeči stále vylepšují, pořád ještě nejsou vhodné pro přepis v běžném, různými zvuky zarušeném prostředí a v situacích, kde záleží na přesném pochopení komunikace. Zajímavý přístup zvolili odborníci Západočeské univerzity v Plzni, která zajišťuje pro Českou televizi online skryté titulky Otázek Václava Moravce. Pro titulkování se nepoužívá pouhý automatický přepis, ale je doplněn stínovým mluvčím, který projev přemlouvá. Software je jednak přizpůsoben výslovnosti stínového mluvčího, jsou eliminovány rušící zvuky a jednak stínový mluvčí má navíc možnost ještě provádět online korekturu u nesprávně rozpoznávaných výrazů. Lidský faktor je tak i v tomto případě stále nezastupitelný.

Při online přepisu pro potřeby neslyšících tak musíme nadále spoléhat na služby profesionálních přepisovatelů, jejichž dovednosti a schopnost porozumět hovorovému jazyku i v hlučném prostředí stroje stále nahradit nedokážou. Přepisovatelé společnosti Transkript online jsou svým klientům k dispozici 8 hodin denně, 5 dní v týdnu.

Online přepis možná již brzy i na Vašem úřadě

Za ideální odbourání komunikačních bariér by bylo možné považovat takový stav, kdy by byl online přepis dostupný kdykoli a kdekoli všem neslyšícím, kteří tuto formu komunikace preferují. Bohužel do takového stavu máme v ČR ještě hodně daleko. Veliký význam by proto mělo zavedení online přepisu alespoň na důležitých místech, jako jsou úřady nebo ordinace lékařů, kde je potřeba porozumět obzvláště důležitá. Řešením by bylo, pokud by byl online přepis a přepis obecně uznán jako kompenzační pomůcka a stát tak pomáhal hradit osobám se sluchovým postižením náklady s přepisem spojené. Bohužel tomu tak není. Sociální firma Transkript se snaží alespoň v omezené míře pro podobné situace zajišťovat přepis bezplatně.

Nejbližší kroky společnosti jsou zaměřeny jednak na získání dalších korporátních zákazníků a jednak na zavedení online přepisu do státní správy a na úřadech. Nejčastěji zmiňovaná místa, kde si osoby se sluchovým postižením přejí mít možnost přepis využít, jsou úřady práce a sociálního zabezpečení. Bohužel v současné době rozpočty úřadů s přepisem nijak nepočítají a neslyšící osoby jsou odkázány na nepřesné odezírání nebo výměnu papírových vzkazů. Společnost Transkript zamýšlí oslovit vybrané úřady s nabídkou zavedení online přepisu prozatím alespoň v pilotním režimu. ❤

Klient s handicapem u nás patří mezi VIP, říká manažer projektu Opel Handy Cars Antonín Pokorný

Text: Jan Kroll
Foto: cestazasnem.cz

Auto přináší osobám se zdravotním postižením svobodu pohybu a lepší možnosti při hledání práce nebo trávení volného času. Jak se ale zorientovat v současné nabídce na trhu automobilů pro handicapované řidiče i spolujezdce? S manažerem Opel Handy Cars Antonínem Pokorným jsme s povídali o projektu německé automobilky Opel, který skýtá zajímavé možnosti pro lidi, již ocení kvalitní auta i kvalitní servis.

Co nabízí projekt Opel Handycars, který funguje od letošního března, a jaký je o tento produkt zájem?

Opel měl historicky u osob se zdravotním postižením velký úspěch a my na tuto skutečnost navazujeme. Zdá se, že náš projekt budí ohlas a přichází ve známost. Je to jisté i proto, že modelová řada Opel nabízí mnoho variant a mnoho modelů v různých cenách.

V čem se odlišujete od ostatních výrobců a prodejců automobilů pro osoby s postižením?

Jako jediní poskytujeme všechny naše slevy a služby i pro skupinu TP a nikoliv jen pro ZTP a ZTP/P. Nabízíme lidem s handicapem slevu na auto, výhodné financování, jehož část mohou použít i na přestavbu auta, komplexní a zvýhodněné pojištění vozu s asistenčními službami ÚAMK na 6 roků zdarma po celé EU, servisní VIP služby po dobu šesti let, zprostředkování úpravy vozů od společnosti JP SERVIS se slevou 15 %. Mezi naše služby patří i sociální poradenství ve spolupráci s Ligou vozíčkářů.

Co považujete za největší problém upravených aut pro handicapované a jak mu čelíte?

Dobře zvolená úprava aut začíná již u výběru vozu. Je potřebné si uvědomit, že nové auto bude sloužit 10 let. Za tu dobu se může změnit nejen zdravotní stav majitele, ale i jiné okolnosti. Může založit rodinu a mít děti. Proto není vždy nejlepším řešením zakoupení nejmenšího a nejlevnějšího vozu, mnohdy nevhodného k potřebným úpravám.

Jaké systémy ručního řízení do vozidel instalujete? Co je nejdůležitější při jejich výběru?

Jsou to všechny systémy od společnosti JP SERVIS. Od mechanických přes elektronické. Tato společnost používá výhradně originální díly a nikoliv plagiáty. Za svoji práci nese plnou odpovědnost a provádí i řádný servis. Jsme rádi, že se stala partnerem projektu Opel Handycars. Více informací najdete na webové stránce <http://www.jpservis.eu/>.

Nabízíte i vozy uzpůsobené pro handicapovaného spolujezdce? Co je u těchto upravených automobilů prioritou?

Ano, jedná se o nakládací zařízení pro osoby s omezenou pohyblivostí. Disponujeme přeseďadacím zařízením pevným, mobilním, elektrickým či elektrohydraulickým. Jak jsem již předeslal, nejdůležitější je správný výběr nového vozu vzhledem k postižení uživatele.

Nakolik se vás dotýkají problémy s vyplácením příspěvku na automobil? Mnozí handicapovaní po změně systému posuzování nedosáhnou na jeho plnou výši. Pomáháte jim v řešení této situace, nabízíte jim nějakou pomoc při jednání o příspěvku?

Nesetkal jsem zatím s tím, že by výše státního příspěvku byla pod 100 tisíc Kč. Nevylučuji ale, že i malé příspěvky existují. Finanční „pomoc“ dělíme na základní slevu auta, překlenutí DPH (klienti se státním příspěvkem u nás DPH neplatí) a spotřebitelský úvěr až na 7 roků se zvýhodněnou úrokovou sazbou. V rámci spotřebitelského úvěru umožňujeme našim klientům i úvěr ve výši 30 tisíc na úpravu nového auta. K tomu již zmíněná sleva na úpravu vozu od společnosti JP SERVIS ve výši 15 %, která pokrývá i zákonnou účast držitele státního příspěvku na úpravu aut ve výši 10 %. Navíc každý, kdo se bude při koupi auta podílet úvěrem, od nás získá poukázku ve výši 5 000 Kč na odběr pohonných hmot u OMV.

Uvedu optimální příklad finanční připravenosti: státní příspěvek ve výši 200 000 Kč + odpočet DPH (60 tis.) + protiúčet ojetým vozem 5 roků starým (cca v průměru 60 tis.) = finanční připravenost klienta je cca 300 000 Kč. Cena nového auta MERIVA začíná na 260 000 Kč bez slevy...

Handicapovaní zákazníci jsou často na svém automobilu závislejší než běžní řidiči či spolujezdcí. Projevuje se to nějak v nabídce vašich servisních služeb?

Všichni klienti Opel Handycars spadají u nás do skupiny VIP klientů, kterým poskytujeme slevu na materiál, inspekční servis do 24 hodin, prioritní příjem do servisu, pic-up servis (dovoz a odvoz vozu), umytí vozu po servisní prohlídce zdarma a asistenční služby na 6 roků zdarma.

Na co by měl tělesně handicapovaný zákazník myslet při výběru automobilu? Existují nějaká základní doporučení?

Je nutno zvážit, k čemu a za jakým účelem budu vůz používat, kolik kilometrů ročně najedu, zda budu jezdit sám či nikoliv. Jak jsem již uvedl, je dobré myslet na budoucí rodinu a děti. Pokud je mým partnerem rovněž osoba se zdravotním postižením, je možné sdružit investice dvou státních příspěvků. Dále je dobré promyslet, zda

budu potřebovat úpravu vozu a zda se všichni i s pomůckami do auta vlezeme i v případě, když pojedeme na víkend či na dovolenou. Osobně doporučuji nekupovat nejlevnější variantu se základním vybavením – auto budete používat 10 roků.

Stejně upozornění platí i pro případ ojetých vozů. Žádný prodejce nemůže stav vozidla stoprocentně garantovat.

Jak byste charakterizoval vozy značky Opel, které zákazníkům nabízíte?

Opel je stabilní automobilkou koncernu General Motors, který dnes do vývoje investuje značné finanční prostředky, protože mu důvěřuje. Očekáváme nové motory a nové podvozky. Dále je to řada maličkostí a předností – parkovací systém CITY, systém START při stání vozu na křižovatce, otevírání zadních dveří u MERIVA, výsuvný držák na kola ze zadních dveří... Velkou předností značky Opel je modelová nabídka. Od nejmenších přes ASTRA, MERIVA, INSIGNIA, COMBO, ZAFIRA až po VIVARO a MOVANO. Milovníky SUV jistě potěší i nové MOKKA. Všechny vozy lze mít i s automatickou převodovkou. Pouze ADAM až od příštího roku. Opel nestagňuje, jde dopředu a je sexy. 🍷

Wir leben Autos.

Znáte tuto paletu?

Je to logo **Umělců Malujících Ústy a Nohama**

Umělci malující ústy a nohama jsou lidé, kteří úrazem, nemocí či vrozenou vadou ztratili tvořivou schopnost rukou. Mnozí z nich jsou upoutáni na lůžko či invalidní vozík.

Tito lidé se však nevzdali a navzdory svému osudu rozvíjejí svůj umělecký talent a malují neobvyklým způsobem. Zakladatelem Sdružení byl pan Erich Stegmann, umělec malující ústy (od svých dvou let byl po nemoci ochrnutý na obě ruce). Počet jeho „kolegů“ rostl a dal vzniknout výše jmenovanému Sdružení malířů v roce 1956. Na celém světě znají lidé malíře malující ústy a nohama hlavně z pohlednic – přání. Umělci představují své práce v podobě vánočních a velikonočních přání, přání ke slavnostním příležitostem a v kalendářích.

Na území České republiky práci těchto malířů představuje Nakladatelství UMÚN, s.r.o., se sídlem v Liberci. Nakladatelství UMÚN se nezaměřuje jen na malíře malující ústy a nohama, ale kontaktuje i jiné spoluobčany s tělesným postižením. Do své činnosti a práce při přípravě zásilek přednostně zapojují lidi s postižením. Dává jim zejména příležitost domácí práce, která je jimi velmi vyhledávaná.

Takto Nakladatelství UMÚN naplňuje a uskutečňuje myšlenku, kterou prosazoval zakladatel Sdružení malířů pan A. E. Stegmann. Zapojit lidi s postižením dle jejich možnosti do práce a umožnit jim vydělávat peníze vlastním přičiněním.

Potěšte se také vy některými obrázky zmíněných umělců.

OPEL Handy Cyklo Maraton 2013 zná vítěze!

Text: Tomáš Pchálek
Foto: cestazasnem.cz

Ve dnech 31. července až 4. srpna 2013 se uskutečnil první český „handy cyklo maraton“, extrémní cyklistický závod s aktivním zapojením handicapovaných amatérských sportovců. Čtyřdenní nonstop štafeta smíšených týmů zdravých a handicapovaných cyklistů napříč Českou a Slovenskou republikou nesla jméno OPEL HANDY CYKLO MARATON 2013 a jela se na podporu lidí krátce po usednutí na invalidní vozík.

Pravidla byla vcelku jednoduchá. Tým složený ze čtyř nebo osmi cyklistů musel projet všech osm povinných průjezdních bodů na trati dlouhé přibližně 2000 kilometrů a vyhnout se při tom dálnicím nebo rychlostním silnicím. Vše ostatní už bylo na závodnících – zvolit si vlastní taktiku střídání, najít si nejpříhodnější cestu, a pokud možno nezastavovat. Tak alespoň zněla před startem doporučení autora projektu, vozičkáře a handbikera Heřmana Volfa. Časový limit pro dojezd do cíle byl 111 hodin.

Z původně plánovaných deseti týmů se na startovní čáru extrémního cyklistického podniku nakonec troufalo postavit jen šest nejodvážnějších – čtyři osmičlenná a dvě čtyřčlenná družstva. Týmy neprofesionálních nadšenců, zdravých i handicapovaných, mužů i žen. V tu chvíli zřejmě tušili, co je čeká, těžko si ale dokázali představit, že pro dokončení závodu si budou muset sáhnout až na samé dno vlastních sil.

V Trojmezí u Aše ze startovací pistole poprvé vystřelil starosta města ve středu 31. července v 8:30 ráno a na trať vyrazila cyklistka z týmu UniCredit leasing. V odstupu deseti minut ji následovaly týmy Opel CS, Bronec Sport, Cesta za snem, TK Vyšehrad

a Wüstenrot. Závod dále vedl přes povinné průjezdní body v Písku, Brně, Nitře, Košicích, Michalovicích, Žilině, Frýdku-Místku a Pardubicích, podmínkou bylo projet i nejvzdálenější bod blízko slovensko-ukrajinské hranice ve Velkých Kapušanech. Cíl byl stanoven v Praze na Černém Mostě na parkovišti u obchodního centra Makro.

Štafetovým kolíkem při střídání jednotlivých cyklistů v týmech byl GPS lokátor o rozměrech krabičky od sirek. Nejenže přesně mapoval trasu závodníků pro pozdější vyhodnocení, ale také zakresloval pohyb na interaktivní mapě umístěné na oficiální webové stránce projektu www.111hodin.cz. „Sledování závodu na počítači nebo mobilním telefonu zaznamenalo obrovský úspěch. V prvních hodinách nám dokonce spadl server a museli jsme navyšovat jeho kapacitu. Během čtyř dnů navštívilo stránku s on-line sledováním více než 30 tisíc lidí,“ prozradil producent projektu Miloslav Doležal.

Jednotlivá cyklistická družstva se stala patrony lidí krátce po usednutí na invalidní vozík. Tito čerství vozičkáři byli vybráni ve spolupráci s centrem Paraple, Rehabilitačním ústavem Kladruby a spinální jednotkou v pražském Motole. Občanské sdružení Cesta za snem, organizátor projektu, jim na zářij připravil zajímavý zážitkový víkend v přírodě, kde se budou učit pohybu a orientaci v přírodě, vyzkouší si nejrůznější sporty a hlavně si užijí kopec zábavy. Partáky jim krom odborných asistentů budou dělat právě cyklisté handy cyklo maratonu.

Že jde o extrémní podnik, se ukázalo již druhý den ráno, kdy ze závodu odstoupil čtyřčlenný tým TK Vyšehrad. Nelehké rozhodnutí učinili závodníci poté, co v mikrosopánku téměř havarovali se svým doprovodným vozem. Všechny také zasáhla zpráva o nehodě nejstaršího účastníka, pětasedmdesátiletého Heřmana Volfa staršího. Čtvrtý den závodu v sedm hodin ráno mu poblíž Olomouce praskla přední vidlice. Volf starší byl převezen do místní fakultní nemocnice se zraněním hlavy a nebylo jasné, zda poslední čtyřčlenný tým bude v závodě pokračovat. Po sedmi hodinách byl Volf z dozoru lékařů propuštěn a kapitán rodinného týmu Cesta za snem Heřman Volf mladší spolu se svým bratrem Michalem a nejmladší účastníci ma-

ratonu, osmnáctiletou Markétou, se rozhodli dokončit ve třech!

Do stanoveného limitu 111 hodin se nakonec vešli všichni, kteří vydrželi až do konce. Rozdíl mezi prvním a posledním týmem byl ale celých 24 hodin! Cílovou pásku jako první protnul tým Opel CS, který od prvního dne závodu nasadil doslova vražedné tempo. Ke zdolání téměř dvoutisícové vzdálenosti mu stačilo pouhých šedesát tři hodin! Do cíle to stihl čtvrt hodiny před páteční půlnocí.

„Všichni jsme si hrábli na dno sil, ale nadšení z vítězství vše přebíjí,“ říká Pavel Šilha, ředitel českého a slovenského zastoupení automobilky Opel a zároveň kapitán vítězného týmu. „Jsme nadšeni, že jsme mohli podpořit dobrou věc. A možná se nám podařilo i názorně dokázat, že Opel má opravdu sportovního ducha – vždyť kdo by od ‚kancelářských krys‘ čekal, že předvedou takový výkon!“

O prvenství se po celou dobu Opel CS přetahoval s týmem UniCredit Leasing. Ten se na Černém Mostě v Praze objevil šedesát sedm hodin po výstřelu ze startovní pistole, tedy v sobotu ve čtyři ráno. O deset hodin později dorazilo družstvo Wüstenrot, následované týmem Bronec Sport. V neděli necelou hodinu po půlnoci se na parkovišti u Makra Černý Most vynořil ze tmy tým Cesta za snem, jediný čtyřčlenný tým, v tu chvíli už jen ve třech – družstvo, jehož členy byli nejstarší i nejmladší cyklista podniku. Unavení, vysílení a sotva stojící na nohou, ale nesmírně šťastní, že se jim povedlo závod dokončit.

„Byl to závod, ale o umístění v první řadě nikomu nešlo. Chtěli jsme si to hlavně užít a zažít. Když mi po skončení přijeli lidi na vozíku říct, že nic tak intenzivního a úžasného ještě nezažili, když jsem viděl přátelství, která během cesty vznikla mezi zdravými a handicapovanými cyklisty, podporu a solidaritu mezi týmy a tisíce ohlasů z řad veřejnosti, kteří nás ve dne v noci sledovali a drželi nám palce, uvědomil jsem si, že to mělo smysl! Nejeli jsme pro sebe, ale pro druhé a tím je náš závod jiný než ostatní. Handicapovaní jeli pro handicapované, chtěli jsme lidem na vozíku i široké veřejnosti ukázat, že život s handicapem nekončí, pokud vám nechybí odhodlání a máte kolem sebe dobré kamarády,“ zhodnotil celou akci její autor, vozičkář a sportovec Heřman Volf. 🍀

Představujeme nový portál o asistivních technologiích a inkluzivním řešení pro všechny

Specializovaný webový portál na adrese <http://blogs.collaborativeportal.atis4all.eu/RDBlog> je výstupem dvou probíhajících tříletých evropských projektů, a to **Asistivní technologie a inkluzivní řešení pro všechny** (ATIS4all – <http://www.atis4all.eu>) a **Evropské tematické sítě o asistivních a komunikačních technologiích** (ETNA – <http://www.etna-project.eu>). Česká republika je prostřednictvím Ministerstva vnitra zapojena do projektu ATIS4all, který je financován v rámci 4. výzvy Programu pro konkurenceschopnost a inovace (CIP) Evropské komise. Cílem portálu je nabízet důvěryhodné informace o asistivních technologiích využívajících informační a komunikační technologie (ICT) včetně řešení, výzkumu a vývoje v této oblasti.

Proč byl portál vytvořen

Důvodem pro vznik portálu byla snaha shromáždit na jednom místě informace o dostupných asistivních technologiích a službách založených na ICT a umožnit všem zainteresovaným, tj. lidem se zdravotním postižením a jejich rodinám, zdravotnickým a sociálním pracovníkům, organizacím na trhu s pomůckami pro tělesně postižené, představitelům veřejných organizací a agentur zabývajících se asistenčními technologiemi, snadnější přístup k užitečným informacím s cílem vyřešit problém autonomie v každodenním životě. Portál je také určen všem, kteří hledají kontakty pro svou vlastní profesionální činnost.

Jaké informace portál nabízí

Portál obsahuje následující sekce:

Asistivní technologie

(<http://collaborativeportal.atis4all.eu/en-GB/Paginas/assistive-technology.aspx>)
Záměrem této sekce je podávat aktualizovaný přehled a hodnocení nových produktů asistivních technologií.

Tržiště

(<http://collaborativeportal.atis4all.eu/en-GB/MarketPlace/Default.aspx>)

Tato sekce obsahuje celkem pět podsekcí. V první z nich nalezneme informace o **osvědčených postupech** (best practices) a kompletních řešeních v oblasti asistivních technologií. Neméně důležitá je druhá podsekce, která se zabývá **legislativou**. Jednou z hlavních překážek v rámci evropského trhu

s asistivními technologiemi je totiž fragmentace způsobená rozdílností národních právních systémů a politik pro tuto oblast. Uživatelé zde mohou získat užitečné informace o platných evropských právních předpisech a přehled o národních legislativách a politikách v této oblasti. Další podsekce je věnována **normám** (ISO, ETSI, CEN/CENELEC, národní databáze normem). Neméně zajímavá podsekce přibližuje různé **národní způsoby a systémy financování** týkající se produktů a služeb asistivních technologií. Své názory a zkušenosti

s produkty asistivních technologií a službami mohou registrovaní uživatelé sdílet přes tzv. oblast komunity – **online fórum** (<http://collaborativeportal.atis4all.eu/en-GB/MarketPlace/Forum/Default.aspx>).

Výzkum a vývoj

(<http://collaborativeportal.atis4all.eu/en-GB/Paginas/research-development.aspx>)

Právě vzniká podsekce určená **vývojářům**

„**Důvodem pro vznik portálu byla snaha shromáždit na jednom místě informace o dostupných asistivních technologiích a službách založených na ICT a umožnit všem zainteresovaným snadnější přístup k těmto užitečným informacím.**“

asistivních nástrojů a produktů. Výzkumné organizace i vývojáře jistě zaujme **přehled případových studií**, kde mohou čerpat informace o nejnovějších výzvách a úspěších ve vztahu k asistivním technologiím v různých fázích jejich vývoje a uvádění do praxe. Důležitá je jistě i podsekce obsahující údaje o probíhajících **standardizačních procesech**

v pracovních skupinách jednotlivých standardizačních orgánů. Neocenitelným informačním zdrojem ve sledování aktuálního stavu a kompletního řešení v oblasti asistivních technologií je podsekce vědeckých **publikací**.

Školitelé a pedagogičtí pracovníci, ale i běžní uživatelé jistě uvítají přehled dokumentů a materiálů na podporu vzdělávání o asistivních technologiích publikovaných v podsekcích **školicí materiály**. V podsekcích **projekty** lze nalézt informace o současných evropských projektech, výsledcích výzkumu, otevřených výzvách k překládání žádostí na podporu

Obr. 1 Úvodní strana portálu

projektu a novinkách v projektech. I součástí této sekce je **fórum** – online platforma zaměřená na vývoj a výzkum. Příspěvateli mohou být rovněž pouze registrovaní uživatelé.

Klíčoví aktéři

(<http://collaborativeportal.atis4all.eu/en-GB/KeyActors/Default.aspx>)

Tato sekce přináší přehled o klíčových osobách (tzv. guru) a organizacích (podporovatelích), přímo zapojených do portálu včetně blogu komunity. Pokud by se někdo chtěl stát podporovatelem tohoto projektu, nalezně zde informace, jak postupovat, a dále výhody plynoucí z tohoto členství.

Na portálu je odkaz (advanced search) na pokročilé vyhledávání produktů asistivních technologií (běží na evropské informační síti EASTIN – <http://test.etna-project.eu/cs-CZ/searches/products/advanced>). EASTIN umožňuje **vyhledávat v českém jazyce** v sedmi databázích prostřednictvím klasifikace asistivních technologií podle norem ISO, klíčových slov, obchodního jména, jména výrobce či data vložení. Obsahuje úplné a aktuální informace o více než 50 000 pomůckách, 5 000 výrobcích a distributorech na evropském trhu a dále zahrnuje informační formuláře výrobků, nápady a návrhy týkající se **řešení problémů každodenního života** lidí se zdravotním postižením.

Na závěr připomínáme, že pokud se uživatel na portál zaregistruje (<http://collaborativeportal.atis4all.eu/en-GB/register.aspx>), má možnost nejen se dostat k informacím díky speciálnímu vyhledávací asistenční technologií, ale rovněž **vyjádřit své názory a sdělit své zkušenosti s produkty asistenčních technologií a službami přes tzv. oblast komunity** (viz výše uvedená online fóra).

V současné době ATIS4all hledá podporovatele, aby zajistil udržitelnost výsledků projektu i po roce 2013, kdy projekt končí.

Portál je umístěn na webové stránce <http://collaborativeportal.atis4all.eu/en-GB/default.aspx>. ♥

Fakultativní činnosti v sociálních službách – což takhle internet?

Text: Jana Hrdá

Doporučený postup MPSV č. 4 /2013 k zajišťování fakultativních činností při poskytování sociálních služeb, na základě § 35 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Představitelé sociálních služeb se opakovaně ptají, **která z činností je základní a která je fakultativní**, jaký dopad má která činnost na daňové povinnosti a zda činnosti sociální služby nevstupují do střetu s dalšími zákony a požadavky obecních samospráv. Také klienti si nejsou jisti, kdy, co a jak mají hradit, když jim poskytovatel nabízí nějaké činnosti.

Chceme nyní na základě výše uvedeného doporučení MPSV ukázat, jaká jsou pravidla pro fakultativní činnosti, jak se mohou odrazit ve vnitřních předpisech pro plnění kritérií standardů kvality sociálních služeb. Na poskytování **například připojení k internetu** bude zřejmé, co je a co není fakultativní činnost, co může klient žádat.

Internet je typická fakultativní činnost, jedna z mnohých, jež může zařízení nabízet. Je však nutné, aby poskytovatel dodržel následující: Tuto fakultativní činnost poskytuje v rámci registrované služby, pro registrovanou cílovou skupinu, vždy konkrétně osobě, která má se sociální službou uzavřenou smlouvu na základní činnosti. Jinak řečeno: Příjemcem **musí být poskytovatelův klient**.

Vybraná fakultativní činnost musí souviset s péčí o klienta, být mu podporou v jeho nepříznivé sociální situaci, uspokojovat ty potřeby, jež u něho pracovníci zjišťovali, a napomáhat sociálnímu začleňování či předcházet vyloučení. Jinak řečeno: Fakultativní činnost **musí klientovi pomáhat k životu ve společnosti**.

Fakultativní činnost musí dělat **zaměstnanci poskytovatele vlastními prostředky**. Smí ji provozovat, pokud ji v daném místě nelze zajistit běžně dostupnou veřejnou službou. Jinak řečeno: Když určitou činnost, například připojení k internetu, klient může **zaplatit rovnou firmě**, jež mu to instaluje, nesmí mu ji nabídnout samo zařízení (odpovídalo by to standardu č. 8).

Za fakultativní činnost se klientovi **účtuje úhrada za vynaložené náklady, tj. bez zisku**. Aby určitá činnost poskytovatele mohla být uznána za fakultativní, kterou může vykonávat dle zákona o sociálních službách a za kterou může účtovat úhradu ve výši nákladů za provedení činnosti, a aby na ni nemusel mít živnostenské oprávnění, musí být **všechny výše uvedené body naplněny zároveň**.

Pokud by zařízení koupilo připojení u jiného subjektu a **jen by přefakturovalo** náklady a rozpočítalo úhradu mezi klienty, **NELZE** takový postup považovat za fakultativní činnost. Také musí při kontrole cen v ceníku **doložit způsob výpočtu** jednotlivých činností a prokázat, že nedochází k tvorbě zisku.

Sociální služby nejsou dle zákona 586/1992 Sb., zákona o daních z příjmů,

předmětem daně, jsou dle § 59 zákona č. 235/2004 Sb., o DPH, v platném znění, **osvobozeny** od daně a bez nároku na odpočet daně. Musí však, přestože nevykonávají hospodářskou činnost a nejsou plátcem daně, jako osoba povinná k dani, podávat daňové přiznání.

Fakultativní činnost v pravidlech pro plnění standardů kvality sociálních služeb

V CÍLECH sociálních služeb mělo být uvedeno, že v rámci registrované služby poskytne určitému počtu klientům fakultativní činnost, tedy připojení k internetu, a v LE-TÁKU by měla být nabídka této fakultativní činnosti.

Při JEDNÁNÍ SE ZÁJEMCEM by se měla tato fakultativní činnost také nabízet.

Fakultativní činnost, tj. připojení k internetu, může být předmětem SMLOUVY (dodatku).

V INDIVIDUÁLNÍM PLÁNU konkrétního klienta by mělo být napsáno:

- že na základě smlouvy (v dohodě o sociální službě nebo ve zvláštní dohodě) se klientovi poskytuje určitá fakultativní činnost;
- že tato činnost doplňuje péči o klienta;
- že a jakým způsobem ho podporuje v jeho nepříznivé sociální situaci;
- že pracovníci podrobně zjišťovali klientovy potřeby v tomto ohledu a co zjistili;
- že a jak mu má fakultativní činnost, tzn. připojení k internetu, napomáhat sociálnímu začleňování;

- že se bude klient po nějakou dobu učit s internetem zacházet (sem je možno zařadit celý postup vedoucí k osvojení dovednosti ovládnání internetu).

V pravidlech pro DOKUMENTACI by mělo být psáno, že bude respektováno listovní tajemství a ochrana dat.

V pravidlech pro NÁVAZNOST SLUŽEB by měl být rozbor, který dokazuje, že běžná služba připojení na internet je pro klienta nedostupná (jinak si ji musí platit rovnou sám).

V pravidlech pro PODMÍNKY PROSTŘEDÍ by mělo být napsáno, že například ve společenské místnosti je v určitou dobu přístup na internet pro všechny zájemce a za jakých podmínek (pakliže by to tak v zařízení udělali).

V pravidlech pro NOUZOVÉ A HARVARIJNÍ SITUACE by měl být návod, jak takové situace řešit ve vztahu k internetu, aby nedošlo k ohrožení klientů či se zabránilo škodám.

Péče o vlasy a nehty

Pro přiblížení pravidel si raději popíšeme ještě další dva příklady činností. Poskytovatel může nabízet **fakultativně** pedikúru nebo kadeřnické úkony a **jeho pracovník sice nemusí mít oprávnění, leč** jeho kvalifikace pro činnost musí odpovídat příloze 5 zák. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Podmínkou je, že to **nebude** nahrazovat v místě dostupné **veřejné** služby.

Když se nabízejí tyto činnosti **nejen klientům, musí** to zařízení dělat jako hospodářskou činnost, opatřit **živnostenské oprávnění**, pracovník musí být **kvalifikovaný** k činnosti, je třeba **oddělit účetně příjmy** a pracovní **dobu, započítat zisk a odvést daně.**

Pozve-li se **kadeřnice** coby soukromá podnikatelka, ta úhradu naučtuje zařízení a to ji jako fakultativní účtuje **dále svým klientům, NELZE** to počítat jako fakultativní činnost! Ale **LZE** kadeřnici pronajmout prostory, a ta za svoji práci vybírá **přímo od zákazníků**. Upozorňujeme, že ani **pedikúru seniorům v obci NELZE** na přání starosty poskytovat fakultativně, a to ani když na ni pro seniory v sociální službě přispívá.

Ujasněme si také, co ještě patří do běžné úpravy vlasů a nehtů, kterou by měl dělat poskytovatel sociální služby jako **základní činnost**, tj. jako pomoc při osobní hygieně: zkrácení nehtů nůžkami a zapilování; umytí vlasů, vysušení ručníkem a fénem a učešání vlasů hřebenem. Co je nadto, je odborná činnost, jež náleží kadeřnici a pedikérce.

Doprava klientů

K dopravě klientů poskytovateli sociálních služeb uvádíme „Stanovisko k dopravě klientů ze 4. 7. 2013“ **od Ministerstva dopravy: Pokud poskytovatel přepravuje klienty „fakultativně“**,

nejedná se o podnikání ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., **obchodní zákoník**, ani o **živnost** ve smyslu § 2 zák. č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Na tyto poskytovatele **se nevztahuje** zákon

č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, v platném znění, účinném od 1. 5. 2013, která zahrnuje veškerou vnitrostátní dopravu osob provozovanou za účelem podnikání **vozidly s obsaditelností do 9 osob**, včetně řidiče do taxislužby.

Seznámili jsme se s velmi složitými regulami pro fakultativní činnosti. Jejich složitost je způsobena jednak snahou vyhovět klientům a doplnit činnosti tak, aby se mohli co nejvíce začlenit do společnosti, jednak nutností dostát zákonným normám. Podrobněji je látka pojednána v doporučení zmíněném v úvodu, jež najdete na http://www.mpsv.cz/files/clanky/15749/DP_fakultativni_sluzby_final.pdf. ♡

Lidem se zrakovým postižením bude sloužit celostátní knihovna dokumentů

Text: Vladimír Vadura

Propojit katalogy všech hlavních knihoven pro zrakově postižené v České republice – to je jeden z cílů, jehož naplnění si vytkli řešitelé projektu FormIn z řad Masarykovy univerzity a partnerů a jenž nyní získává konkrétní obrysy a spěje do fáze testování.

Partnery projektu, jejichž knihovny budou do celkové struktury zapojeny jako první, jsou Univerzita Karlova, České vysoké učení technické, Knihovna a tiskárna K. E. Macana a Sjednocená organizace pro nevidomé a slabozraké. Cílem projektu je vytvořit jednotné katalogové rozhraní (obdobu Jednotné informační brány) pro studenty a další osoby se zrakovým postižením. „Uživatel tak bude mít možnost prohledávat

z jednoho centrálního rozhraní na základě jednoho dotazu knihovny všechny, na rozdíl od stávající praxe, která nutí uživatele postupně otvírat katalogy různých knihoven s různým knihovním rozhraním,“ popisuje Petr Peňáz, ředitel střediska Teiresiás.

Práce na propojení většího počtu knihoven začala již v roce 2010 – do té doby nabízely své katalogy ke sdílení jen knihovny dvě. „Vzhledem k tomu, že společné rozhraní vyžaduje srovnatelnou strukturu knihovních popisných dat, a tedy jednotné katalogizační postupy s respektem k mezinárodním knihovním standardům, bylo často nezbytné přistoupit k retrokatalogizaci již existujících sbírek, někdy pak i k zavedení zcela nového

katalogizačního systému,“ vysvětluje vedoucí knihovního oddělení Michaela Hanousková.

Konečný výsledek bude mít podobu internetového rozhraní, které bude volně dostupné uživatelům všech zapojených knihoven. Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, která k některým publikacím vytvořila videostopy s překladem do znakového jazyka, se v současnosti podílí na testování vytvořeného systému. Ten by měl být veřejnosti nabídnut k využití v podzimních měsících tohoto roku.

Projekt FormIn (Universal Learning Design: Inovace dokumentových formátů) je financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. ♡

Národní rada osob
se zdravotním postižením ČR

POMÁHÁME LIDEM SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM. POJĎTE DO TOHO S NÁMI.

Už vás je **800** a přispěli jste na vhodné **komenzační pomůcky, asistenty pedagogů** pro žáky se zdravotním postižením, rodinám se **zdravotně postiženým dítětem**, zaměstnávání OZP a **odstraňování bariér** částkou téměř **700.000 Kč**.

JAK POMÁHAT

TRVALÝ PŘÍKAZ

Zadejte obvyklým způsobem trvalý příkaz k úhradě na účet č. 248896031/0300. Zvolte libovolnou částku, alespoň 50 Kč, kterou budete pravidelně měsíčně přispívat na sbírkový účet NRZP ČR.

JEDNORÁZOVÝ PŘÍSPĚVEK

Zadejte obvyklým způsobem příkaz k úhradě na účet č. 248896031/0300. Zvolte libovolnou částku, alespoň 50 Kč, kterou přispějete na sbírkový účet NRZP ČR.

SEJF

Stáhněte si zdarma na **Appstore** nebo **Google Play** aplikaci SEJF, zaregistrujte se a pouhými 4 kliknutími přispějte na sbírkový účet NRZP ČR. Více informací na **www.sejf.cz**

Národní rada osob se zdravotním postižením České republiky
Partyzánská 7, 170 00 Praha 7-Holešovice, IČ: 708 564 78
www.nrzp.cz

Šumava se otevře lidem se zdravotním postižením

Text a foto: Pavel Pechoušek

Správa NP a CHKO Šumava uzavřela memorandum s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR. Na jejím základě se Šumava začne více zpřístupňovat i lidem se zdravotním postižením. Návštěvníci se tak mohou těšit na nový areál lesních her pro nevidomé, mluvicí stromy nebo knihu v Braillově písmu.

V roce 2013 se pro všechny vozíčkáře, zrakově i sluchově postižené či jinak zdravotně handicapované turisty do široka otevře brána Šumavy! Až doteď pro ně byly její krásy většinou zapovězené. „Správa šumavského národního parku se chce zařadit mezi organizace, které si uvědomují zvýšenou odpovědnost za odstraňování bariér bránících občanům se zdravotním postižením v plnohodnotném využití území Národního parku Šumava,“ říká Jiří Mánek, ředitel Správy NP a CHKO Šumava, který se tomuto tématu věnuje již sedm let.

Už na podzim budou v národním parku jezdit **speciální ekologická vozidla upravená pro přepravu vozíčkářů**. Pro ně je připraveno 15 okruhů po druhých zónách národního parku. Trasy jsou **tematicky zaměřené na zpracování a plavení dřeva, rašeliniště, pašeráky**.

„Handicapovaní tak nově dostanou jedinečnou a dříve nemyslitelnou možnost dostat se například na Černé jezero, jezero Laka, Březník, Polezník, Plešné jezero,“ vyjmenovává Tomáš Fait, náměstek ředitele pro vztahy s veřejností. „Doufáme, že první skupiny vyrazí již příští rok,“ doplňuje mluvčí Správy NP a CHKO Šumava Pavel Pechoušek.

Jde přitom jen o jeden z projektů, kterým chce Správa NP a CHKO Šumava **zpříjemnit život na Šumavě i návštěvníkům se zdravotním postižením**. Připravena je i řada dalších. Například otevření

zcela nového **areálu lesních her**, který bude určený primárně pro **nevidomé nebo neslyšící turisty**.

„Dále chystáme informační kiosky, brožury a travel manuály, nabídku tipů na jednodenní i několikadenní výlety, jako průvodce pro zdravotně postižené cestovatele a jejich doprovod, knihu z produkce Správy NP a CHKO Šumava vydáme v Braillově písmu, zřídíme půjčovnu elektrických vozíků pro zdravotně postižené a seniory nad 60 let s vytypovanými trasami, kam by toto vozítko dokázalo dojet,“ shrnuje ředitel Mánek.

Projekt počítá s investicemi v řádech milionů korun, většina bude hrazena z různých grantů či dotací.

Protože Správa NP a CHKO Šumava myslí svůj záměr vážně, stvrdila jej ohlášením průlomové spolupráce s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR. Ředitel Jiří Mánek a předseda NRZP ČR Václav Krása podepsali **„Memorandum o spolupráci při zlepšování podmínek cestování osob se zdravotním postižením v Národním parku Šumava.“** Z obsahu memoranda vyplývají další projekty, které chce Správa NP a CHKO Šumava zrealizovat – například areál lesních her pro nevidomé, jehož hlavní atrakcí budou dřevěné repliky zvířat.

„Je skvělé, že teď si budeme moci Šumavu osahat. Nevidomí lidé si třeba nedoká-

ží představit velikost rysa, vlka nebo jelena. Kolikrát ani netuší, že má jelen parohy a jak vypadá,“ popisuje místo předseda NRZP ČR Jiří Vencel, který je sám téměř nevidomý. Areál lesních

her, který bude podobný tomu na Stožci, vznikne již příští rok.

„Nové bezbariérové stezky umožní mnoha vozíčkářům podívat se hlouběji do Národního parku Šumava. Je dobře, že správa parku začala odstraňovat ty největší bariéry. Předělává informační střediska tak, aby byla bezbariérová, plánuje stezky v divočině, které budou dostupné opravdu pro všechny,“ oceňuje předseda NRZP ČR Krása.

Přínosný a navíc atraktivní bude také projekt **Mluvicí stromy** – unikátní informační systém, který poslouží jak turistům se zdravotním postižením, tak cizincům. Na vytypovaných místech podél nejzajímavějších turistických cest nechá správa parku před příštím létem umístit mluvicí stromy – čtyřmetrové vztyčené kmeny osazené elektronickým informačním systémem.

„To vše naváže na programy, které správa parku pro osoby se zdravotním postižením připravovala již v minulosti. Především projekt Dostupná Šumava – již tradiční jarní a podzimní série celodenních autobusových zájezdů s průvodcem určená pro seniory a osoby se sníženou mobilitou, nebo výběr turistických tras vhodných pro návštěvníky s pohybovým handicapem s názvem Šumava pro všechny,“ uvádí Lenka Dvořáková ze Správy NP a CHKO Šumava, která za tento projekt zodpovídá. Zodpovědní pracovníci Správy NP a CHKO Šumava ve spolupráci s občanským sdružením Trianon Čechy, které se zabývá péčí o zdravotně postižené, připravili **speciální brožuru a letáky plné tipů na výlety** na české i německé straně Šumavy pro osoby se zdravotním postižením. Součástí brožury je i **soupis bezbariérových penzionů a hotelů** na tomto území. ♥

Jak připravit informace pro lidi s mentálním postižením tak, aby jim rozuměli?

Bariéry, kterým čelí lidé s mentálním postižením

Lidé s mentálním postižením by měli být součástí lidského společenství a žít uvnitř tohoto společenství. Je to ale opravdu vždy tak? Proč je jejich začlenění obtížné a jaké jsou bariéry, kterým tyto lidi čelí? Když se na tento problém podíváme z trošku jiné perspektivy, než je obvyklé, zjistíme, že velká část bariér je způsobena většinovou společností. Společnost není zvyklá se s lidmi s mentálním postižením setkávat, trpí řadou předsudků, neví, jak s těmito lidmi žít a komunikovat. Řada úkonů každodenního

života je pro tyto lidi příliš složitá nebo i riziková: samostatné cestování po městě s častými výlukami a změnami v městské hromadné dopravě, nákupy v supermarketu s komplexem výhodných nabídek a slev, vyřizování na úřadech nebo v bance. Lidé bez mentálního postižení se v těchto (a řadě dalších situací) zorientují díky informacím,

které je doprovázejí, díky zkušenostem, které s podobnými situacemi mají. Někdy jim pomohou sociální a komunikační dovednosti, které si osvojují a zdokonalují v průběhu života. Lidem s mentálním postižením často některé, někdy však všechny tyto dovednosti nebo zkušenosti chybí. Často se zároveň jedná o začarovaný kruh, kdy strach z toho, že by člověk s postižením tyto situace nezvládl, vede k tomu, že jim ani není vystavován, tím pádem nemůže získat potřebné zkušenosti a taky sociální a komunikační dovednosti. Společnost tak není nucena se lidem s mentálním postižením přizpůsobit, neučí se s nimi potkávat a komunikovat.

Snadno srozumitelné informace jsou jedním ze střípků mozaiky, která může přispět k lepší orientaci lidí s mentálním postižením v každodenních životních úkonech a situa-

cích. Může jim usnadnit pohyb v „nebezpečné“ a složité denní realitě a zároveň to může být metoda, která pomůže lidem s mentálním postižením naučit se nové věci a uchopit je v teoretické rovině.

Snadno srozumitelné informace

Snadno srozumitelné informace je termín, který používáme pro koncept, který podléhá určitým pravidlům a zákonitostem. Metodika k nám přišla z Ameriky, ale dnes je známá prakticky v celé Evropě. V angličtině se pro ni užívá termín Easy-to-Read, Easy Read, v češtině snadné čtení nebo už

zmiňované snadno srozumitelné informace, což je přesnější, protože nejde jen o psaní či čtení, ale o informace ve všech podobách.

Pravidel pro zpracování snadno srozumitelných informací je mnoho a jsou roztrženy do tří skupin podle důležitosti. Pravidla se týkají grafické úpravy textu, velikosti a druhu písma, grama-

tiky i způsobu využití obrázků, piktogramů nebo symbolů. Dále jsou specifikována pro různé podoby informací, takže existují pravidla pro uživatelsky snadno srozumitelné webové stránky nebo videoklipy či komentáře k videím.

Jedno z nejdůležitějších a často taky nejproblematictějších pravidel pro tvorbu snadno srozumitelných informací je to, že na každém dokumentu nebo na každé informaci, která má být považována za snadno srozumitelnou pro lidi s mentálním postižením, musejí tyto lidi spolupracovat. Řada lidí, kteří se s touto myšlenkou a zásadou setkají poprvé, si nedovede představit, jak by tato spolupráce měla přesně vypadat. V praxi máme ale ověřeno, že spolupráce je nejen možná, ale také velmi inspirující a přínosná. Může probíhat dvěma základními způsoby:

buď lidé s mentálním postižením pracují na textu, nebo jiné informace od samého začátku, a to i s tím, že spolurozhodují o tom, co bude obsahovat a jak bude uspořádána. V druhém případě fungují lidé s mentálním postižením v přípravě informací jako „korektoři“. Nedělají ovšem korekturu jazykovou, ale korekturu srozumitelnosti, včetně hodnocení srozumitelnosti obrázků či ilustrací. Při naší práci využíváme častěji druhou formu spolupráce, protože je časově úspornější. Zároveň ale víme, že první forma spolupráce může vyprodukovat velmi kvalitní texty a zdroje informací. Spolupráce s lidmi s mentálním postižením je zároveň zásadní podmínka pro použití loga pro snadno srozumitelné informace.

Jak lze koncept snadno srozumitelných informací využít

Snadno srozumitelné informace se dají použít prakticky všude. Koneckonců srozumitelné informace potřebujeme všichni. Kdo z nás někdy nekroutil hlavou nad dopisem z ministerstva nebo ze státní správy sociálního zabezpečení. Kdo z nás rozumí šroubovaným vzletným formulacím v předvolebních slibech politických stran? A je vůbec někdo, kdo se orientuje v tarifech mobilních operátorů? Zároveň lidé s mentálním postižením nejsou jedinou skupinou, která je ohrožena bariérou při přístupu k informacím. Trošku jinou a podstatně početnější je skupina seniorů, další skupinou jsou lidé, kteří neovládají dobře český jazyk. Modifikovaný koncept snadno srozumitelných informací byl úspěšně vyzkoušen u lidí se sluchovým postižením.

Jednou z důležitých oblastí, kde lidé s mentálním postižením činí autonomní rozhodnutí i podle zákona, jsou sociální služby. Jedná se zejména o lidi s mentálním postižením, kteří nemají omezenou způsobilost k právním úkonům, kteří jsou právoplatnými smluvními partnery při podepisování smluv o užívání sociální služby. Podle zákona o sociálních službách 106/2008 Sb. § 88 patří mezi povinnosti sociálních služeb informovat své uživatele jim srozumitelným způsobem o všech důležitých věcech týkajících se poskytování sociální služby (průběh služby, povinnosti vyplývající ze smlouvy, stížnostní řád, vnitřní řád služby atd.).

Vzdělávání je další z oblastí, kde se snadno srozumitelné informace dají využít. Společnost pro podporu lidí s mentálním po-

stižením takto v uplynulých letech připravila několik metodik pro vzdělávání lidí s mentálním postižením. Za zmínku stojí především metodika kurzů sociálních dovedností, která vznikla ve spolupráci s lidmi s mentálním postižením a kde lidé s mentálním postižením figurují jako asistenti lektorů. V kurzech sociálních dovedností jsou všechny výukové materiály připravovány nejen interaktivní formou, ale také ve formě snadno srozumitelné. Snadno srozumitelné informace mohou také usnadnit přístup lidí s mentálním postižením k běžným aktivitám celoživotního vzdělávání. Zde máme na mysli zejména různé kurzy, volnočasové, vzdělávací nebo kulturní aktivity. V současnosti se tyto věci stále ve velké míře dějí odděleně, přestože u některých aktivit by nebylo vůbec nutné dělat velké změny a nákladně přizpůsobovat. Naopak by stačilo mírně upravit způsob komunikace a učební materiály. Jedná se například o kurzy vaření, šití, řemeslné kurzy, výtvarné kurzy, komentované prohlídky výstav a podobně. Přítom účast lidí s mentálním postižením v těchto aktivitách spolu s lidmi bez postižení může mít velký význam pro celou společnost. Další oblastí, kterou vnímáme jako velmi důležitou, kde by větší otevření lidem s mentálním postižením bylo velmi žádoucí, jsou oficiální rekvalifikační kurzy a příprava na zaměstnání.

Co se týká zahraničí, tak tam existuje řada dobrých příkladů, jak je koncept snadno srozumitelných informací používán v praxi. Například ve Skotsku tamní místní organizace lidí s mentálním postižením Enable spolupracuje s několika politickými stranami, které se účastní místních voleb a tyto strany připravují ve snadno srozumitelné formě volební program. Důležitou oblastí, kde je dále možno využít snadno srozumitelné informace, je zdravotnictví. Zde jsou pak důležité informace o povaze zákroků a nemocí. V tomto ohledu vydalo velmi inspirativní brožury britské sdružení Change. Ty obsahují informace ve velmi srozumitelné obrázkové formě o příznacích jednotlivých nemocí a vyšetřeních, a to i takových, které se týkají intimních částí

těla nebo jsou nějakým způsobem choulostivé. Další materiál, který vydalo sdružení Change, je o umírání a vyrovnávání se s ním – oblast, která stále zůstává tabu i pro lidi bez mentálního postižení a pro lidi s mentálním postižením představuje velkou zátěž a často se o ní nemluví. Rakouská organizace Atempo z Grazu dokonce působí komerčně a na zpracování informací do snadno srozumitelné formy zaměstnává tým expertů s mentálním postižením. Jejimi klienty jsou sociální služby, státní instituce, úřady, ale i soukromé subjekty jako banky a pojišťovny.

Častou otázkou, na kterou odpovídáme, je to, jak lze využít snadno srozumitelné informace pro lidi s mentálním postižením, kteří neumějí dobře nebo vůbec číst. V tomto případě velmi záleží na druhu informace a celkové situaci, ale jak už bylo řečeno, koncept snadno srozumitelných informací se netýká jen informací psaných. Jedním ze způsobů, jak zpracovat informace pro lidi, kteří neumějí číst, je například instruktážní video. Ale i pokud se jedná o psané texty, také ty mají pro lidi, kteří neumějí číst, význam. Text napsaný jednoduše a doplněný ilustracemi může člověku s mentálním postižením někdo přečíst, obrázky zde slouží jako pojítka s textem. Předčítající už čte jednoduchý text, který nemusí svými slovy převyprávět a zjednodušovat. Jestliže se jedná o důležitý text, ke kterému se vrací opakovaně, například domovní řád v chráněném bydlení, je výborné, že v této situaci slyší uživatel s mentálním postižením vždy to stejné a stejnými slovy. Zvyšuje to jeho schopnost porozumění. Nové informační technologie, zejména aplikace pro mobilní telefony nebo tablety, v této oblasti otvírají další, zatím netušené možnosti. Aplikace, která přečte text v dokumentu nebo na webových stránkách nahlas, už ale existuje nyní.

Projekt Pathways a jeho výstupy

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice od roku 2011 realizuje projekt Cesty k celoživotnímu vzdělávání dospělých lidí s mentálním

postižením. Jedná se o projekt mezinárodní, který má za úkol šířit metodiku zpracovávání informací ve snadno srozumitelné formě a podpořit užití této metodiky v aktivitách celoživotního vzdělávání. Primárně ale v tomto projektu jde o to, jak zapojit lidi s mentálním postižením do aktivit, které jsou určeny pro lidi ostatní, a ne do aktivit speciálně vytvořených pro lidi s mentálním postižením, a o to, jak přizpůsobit aktivity celoživotního vzdělávání lidem s mentálním postižením. Koordinátorem projektu je Inclusion Europe, evropská asociace lidí s mentálním postižením, a je do něj zapojeno dalších osm evropských organizací lidí s mentálním postižením. Projekt je financován z Fondu celoživotního vzdělávání Evropské unie.

V rámci projektu jsme přeložili a upravili pravidla pro snadno srozumitelné informace pro jazyk český Informace pro všechny a vydali je formou brožury, která je také dostupná na internetu v elektronickém formátu. Zároveň jsme vydali brožurku, která popisuje postupy a hlavní úskalí při spolupráci na tvorbě snadno srozumitelných informací s lidmi s mentálním postižením. V rámci projektu vznikly další dvě brožury. Dále jsme zorganizovali seminář, na němž jsme vyškolili lektory, kteří mohou dále školit o snadno srozumitelných informacích, a semináře, na kterých jsme šířili informace o metodice. Součástí byla i konference určená poskytovatelům celoživotního vzdělávání o tom, jak toto vzdělávání zpřístupnit lidem s mentálním postižením. Zajímavé byly také semináře pro lidi s mentálním postižením o tom, co jsou to snadno srozumitelné informace a jak na jejich tvorbě mohou spolupracovat.

Všechny zmíněné výstupy projektu Cesty jsou zveřejněny na www.spmpr.cz/Pathways. Na webových stránkách Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením www.spmpr.cz naleznete také několik publikací ve snadno srozumitelné formě. Pokud vás toto téma zajímá více, obraťte se na nás, rádi se s vámi o naše zkušenosti podělíme. ♥

NON-HANDICAP

23. - 25. 10. 2013

Výstaviště Praha – Holešovice

Po předložení tohoto kuponu na pokladně získáte **bezplatnou jednodenní vstupenku** na komplex veletrh PRAGOMEDICA a NON-HANDICAP 2013

Firma		
Jméno	Příjmení	
Ulice, č.	Město	Podpis/ Razítko
Telefon / GSM	PSČ	
E-mail		

Organizátor: INCEBA PRAHA spol. s r.o., Areál Výstaviště 67, 170 90 Praha 7 • Holešovice • T 220 103 304 • E non-handicap@inceba.cz • W www.inceba.cz/non-handicap
Souhlasím se zařazením do adresní banky odborných návštěvníků veletrhu. Podpisem dávám společnosti INCEBA PRAHA spol. s r.o. souhlas s tím, aby podle § 7 zákona č. 480/2004 Sb. mohla využít výše uvedené kontaktní údaje k zaslání svých obchodních sdělení prostřednictvím elektronických prostředků.

INCEBA
EXPO PRAHA

Představujeme členské organizace NRZP ČR

Text: Jana Hrdá

Klub Downova syndromu / SPMP ČR

Downův syndrom (trizómie 21) není nemoc v obvyklém slova smyslu, nýbrž je to **vrozená chromozomální vada**. Místo obvyklých šestačtyřiceti chromozomů jich mají nositelé tohoto syndromu sedmačtyřicet (dvacet dva párů a jednu trojici), a to na jednom z ramen chromozomu číslo 21. Nositelé mívají **charakteristický šikmý tvar očí**, menší postavu, širší a mohutnější krk, menší uši, malé a silné ruce a chodidla. Asi u poloviny dětí je pouze jedna rýha přes dlaně. Uvádí se asi padesát pět charakteristických znaků, avšak u každého jedince se vyskytuje jen část z nich.

Proč k Downovu syndromu dochází, se zatím nepodařilo uspokojivě vysvětlit. Současné vědecké znalosti potvrzují, že chybné okopírování genetického materiálu se děje náhodně a nesouvisí to s tím, co rodiče před těhotenstvím nebo v jeho průběhu dělali. Bylo také zjištěno, že příslušnost rodičů k etnické rase, sociálnímu prostředí nebo místu bydliště nemá na vznik Downova syndromu vliv. **Matky starší 35 let a otcové nad 50 let** jsou narozením dítěte s Downovým syndromem ohroženi více než rodiče mladší. Ve skutečnosti se ovšem většina těchto dětí narodí matkám v nižším věku (24–30 let), protože v této věkové skupině se rodí nejvíce dětí a matky nad třicet pět let jsou v průběhu těhotenství podrobovány genetickému vyšetření. Asi v 96 % případů Downův syndrom není dědičný.

Narození dítěte s Downovým syndromem je **pro rodiče** velmi neočekávaná a nelehká situace. Hlavně pro matku je v době po porodu, kdy je vyčerpaná a přecitlivělá, velmi obtížné unést tuto

skutečnost. Pro rodinu s dítětem s Downovým syndromem má nezastupitelnou úlohu **raná péče** a zapojení v nápomocných institucích (klubech a společnostech).

Vývoj dětí s Downovým syndromem prochází běžnými etapami, ale je mnohem zdlouhavější a pomalejší a děti reagují velmi citlivě již na malé přetížení. Proto výchova vyžaduje **specifický přístup a velkou trpělivost**. Duševní vývoj postupuje totiž během prvních tří let u většiny dětí rychleji než jejich motorický vývoj a teprve později se zpoždění motorického vývoje vyrovnává. Jsou čtyři období v životě rodiny, kdy je nejvíce nutná podpora – při narození dítěte, při vstupu dítěte do vzdělávacího procesu a při jeho ukončení (tyto tři etapy jsou teoreticky i prakticky pokryty sítí podpůrných služeb státu i ostatních poskytovatelů). Pro čtvrté období – při nástupu předčasného **stárnutí a stáří** – nemá komunita ČR metodicky rozpracovanou účinnou podporu a státní i nestátní systémy občas selhávají. Do této oblasti nyní nejvíce cílí klub své aktivity. Jde o zachování kvality života i v pozdním věku osoby s Downovým syndromem.

Většina lidí, kteří se potkají s lidmi s Downovým syndromem, považují tuto zkušenost za velkou příležitost, aby se oni **sami od nich mnohému naučili**: například rozpoznat životní hodnoty, ocenit vztahy, lépe komunikovat, podporovat druhé a podporu přijímat.

Na pomoc nositelům tohoto syndromu a jejich rodinám **vznikl** roku 1992 v Jablonci nad Nisou Klub Downova syndromu. Pracuje v něm pět dobrovolníků, svou činnost financuje z členských příspěvků

a darů nadací i jedinců. V současnosti má třicet členů. Organizace sice není registrovaným poskytovatelem služeb, ale zájemci zde **naleznou** potřebné informace o postižení, pomoc s obhajobou práv a zájmů, se zaměstnáváním, nebo se mohou zúčastnit kulturních aktivit. Od roku 2008 klub neporádá rehabilitační pobyty, nýbrž setkávání se uskutečňuje v malých skupinách. V žádné ze svých činností nenahrazuje sdružení činnost veřejnoprávních institucí. Na principu dobrovolné občanské angažovanosti jejich činnost vhodně doplňuje především v oblastech, které nejsou touto politikou pokryty. Klub se nachází ve fázi, kdy poskytuje veřejně prospěšnou činnost a reaguje především tam, kde stávající systémy selhaly.

Klub je **členem** Asociace neziskových organizací Libereckého kraje a Národní rady osob se zdravotním postižením ČR. Úzce spolupracuje se sekci Downova syndromu/SPMP ČR (v letošním roce slaví 20 let aktivní činnosti na poli osvětové a ediční činnosti), která má sídlo také v Jablonci nad Nisou (Jungmannova 7).

Zkratka: KLUB DS/SPMP

Sídlo organizace:

Nová Pasišská 29, 466 01 Jablonec nad Nisou
Telefon: 483 314 557, 737 357 661
E-mail: inclusion-jablonec@seznam.cz
Web: www.downuv-syndrom.cz

Počet členů k 31. 7. 2013: 30

Statutární zástupce:

Ing. Miroslava Kálalová – předsedkyně

Sdružení pro rehabilitaci osob po cévních mozkových příhodách, o.s.

Lidé po cévní mozkové příhodě (CMP) většinou potřebují po propuštění ze zdravotnických zařízení dlouhodobou komplexní rehabilitační péči. Sdružení CMP každoročně zajišťuje pět až šest **čtrnáctidenních rekondičních pobytů**. Jejich smyslem je naučit každého účastníka, jak na sobě cílevědomě pracovat a dosáhnout zlepšení fyzické i psychické kondice a zmírnit nebo

zcela odstranit nepříznivý vliv onemocnění. Náplní je skupinová a individuální léčebná fyzioterapie a psychoterapie, logopedie, ergoterapie, nácvik používání pomůcek, životosprávy, volnočasové aktivity.

Ráno se tu začíná rozvíčkou, následuje dopolední zaměstnání. Klienti cvičí jak ve skupinách, tak individuálně a procházejí speciálními výcviky. Odpoledne **program** pokračuje také odborným zaměřením, jeho součástí jsou vycházky do okolí. Ty přispí-

vají v nácviku pohybu v neznámém terénu, v dalším rozvoji samostatnosti, v komunikaci a zapojování se do všedního života. Pořádají se besedy, přednášky a olympiáda. Zájem klientů o pobyty každoročně narůstá, protože zdravotní stav účastníků se prokazatelně zlepšuje, a to přetrvává i po delší době.

Sdružení CMP bylo **založeno** již roku 1990 a dosud je jedinou neziskovou organizací u nás, jež se zabývá komplexní násled-

nou péči o osoby po CMP. Ročně postihne v ČR více než třicet tisíc osob, kolem deseti tisíc zůstává s trvalými následky. Vzhledem k tomu, že v České republice se nedělá ucelená rehabilitace, včetně sociální (resocializace), pomáhá těmto lidem v návratu do života Sdružení CMP. **Deset klubů** CMP svou činností navazuje na rekondiční pobyty. Fungují podle počtu členů v jednotlivých regionech dvakrát až čtyřikrát měsíčně.

Cévní mozková příhoda je nejčastější **příčinou invalidity**. Postižení po CMP bývá velmi závažné, rozsáhlé, mnohdy zahrnuje kromě postižení tělesného i zhoršení komunikačních schopností a změny psychiky. Většinou se člověk stane neschopným pracovat, zabezpečit finančně sebe i rodinu a stává se závislým na druhé osobě. Zřídka ví, na jakou instituci se má obrátit, jaká jsou jeho práva, na které služby a příspěvky má nárok, jaké jsou další možnosti rehabilitace a pomoci.

Sdružení CMP ve spolupráci s dalšími institucemi zajišťuje poskytování zdravotního, sociálního, právního a ekonomického **poradenství**, pořádá odborné přednáškové, konzultační, kulturní a vzdělávací akce, zajišťuje vydávání tiskovin, publikací a zpráv souvisejících s CMP, obhajuje oprávněné zájmy svých členů, připomínkuje navrhované právní předpisy, poskytuje sociální služby.

Průběžně pořádané **přednášky a semináře** pro členy SCMP, jejich rodinné příslušníky, odbornou i laickou veřejnost mají vysokou odbornou i občanskou úroveň a je o ně veliký zájem, zvláště mezi zdravotníky. Ukazuje se, že jde o cestu, jak propojit v nejšířším slova smyslu v rámci občanské společnosti vysoce profesionální práci a účast občanů.

Sdružení CMP je **členem** The Stroke Alliance for Europe, SAFE, evropské organizace spojující nevládní neziskové organiza-

ce zabývající se pomocí pacientům po ictu. Účastní se Národního cerebrovaskulárního programu, spolupracuje s Českou neurologickou společností, je členem NRZP ČR, APZP a ICN.

Činnost Sdružení CMP je **dotována** především MZ ČR, Úřadem vlády ČR, MPSV ČR, Ministerstvem kultury ČR a Městskou částí Praha 5.

Zkratka: Sdružení CMP (SCMP)

Sídlo organizace:
Elišky Peškové 741//17, 150 00 Praha 5
Telefon: 776 721 519, 777 610 827
E-mail: scmp@volny.cz
Web: www.sdruzenicmp.cz

Počet členů k 16. 8. 2013: 1 300
Představitel organizace:
Prof. MUDr. Pavel Kalvach, CSc. – předseda

Občanské sdružení pacientů s idiopatickými střevními záněty – Pacienti IBD

Mám tam jít? A co když se mi bude chtít na záchod? Bude záchod někde po ruce? A bude tam toaleták? Můžu tohle sníst, nebude mi z toho zase blbě? A co si o mně bude myslet, až mu řeknu, že jsem nemocná, a jak bude koukat na ty jizvy? Budu muset mít někdy umělý vývod? To jsou časté otázky pacientů s Crohnovou chorobou a ulcerózní kolitidou, které se řadí mezi idiopatické střevní záněty (ang. Inflammatory Bowel Disease – IBD).

Jedná se o autoimunitní onemocnění, které je nevyléčitelné. Není známa příčina nemoci. Nemoc postihuje především mladé lidi a čím dál častěji i děti. Nově diagnostikovaných pacientů stále přibývá.

Občanské sdružení pacientů s idiopatickými střevními záněty – Pacienti IBD bylo založeno na základě iniciativy z řad pacientů v roce 2008. Hlavním posláním našeho sdružení je podpora a pomoc pacientům trpícím idiopatickými střevními záněty a jejich rodinným příslušníkům.

Členem sdružení se může stát nejen pacient s Crohnovou chorobou či ulcerózní kolitidou, ale také příbuzní těchto pacientů, lékaři, zdravotní sestry a všichni, kteří se o tuto problematiku zajímají. Členství je bezplatné, je podmíněno pouze registrací prostřednictvím našich webových stránek www.crohn.cz.

Naše sdružení navázalo úzkou spolupráci s Pracovní skupinou lékařů pro

IBD, která je spolupořadatelem konferencí a seminářů a díky jejich podpoře vydáváme brožury pro pacienty. Spolupracujeme i s ostatními patientskými organizacemi v České republice – např. Klubem stomiků, Sdružením pro psychosomatiku.

V roce 2011 jsme se stali členy Evropské federace sdružení pro Crohnovu chorobu a ulcerózní kolitidu (EFCCA) a to nám pomohlo navázat kontakty s ostatními IBD patientskými organizacemi v celé Evropě. Účastníme se akcí, které tato organizace pořádá, ať už školení nebo pravidelných setkání. Díky tomu se můžeme mnoho naučit od profesionálních patientských organizací, podílet se na mezinárodních projektech a hájit zájmy našich pacientů na evropské úrovni.

Pro pacienty a jejich rodinné příslušníky organizujeme semináře a Svatováclavskou IBD konferenci. Kladou si za cíl vzdělávat pacienty a informovat o novinkách v léčbě IBD. Oba typy akcí jsou velmi oblíbené, protože pro pacienty nejsou jen zdrojem informací, ale také možností setkat se s ostatními pacienty a konfrontovat své problémy.

Sledujeme měnící se legislativu, vyjadřujeme své připomínky a hájíme zájmy pacientů s IBD v České republice. V nejoslední řadě máme významné diskusní fórum a založili jsme facebookovou skupinu „Pacienti IBD“. Věříme, že sociální sítě budou mít v budoucnu významný vliv v prosazování zájmů našich pacientů.

Web našeho sdružení www.crohn.cz je otevřenou platformou zaměřenou na potřeby pacienta s IBD. Zde najde informace o nemoci a novinkách v léčbě, akce pořádané sdružením, poradnu pro pacienty apod. Každý pacient se bude moci zapojit do diskuse v rámci diskusního fóra a napsat komentář k publikovaným příspěvkům. Pro členy sdružení je zpřístupněn prémiový obsah (videa a přednášky ke stažení apod.)

Na aktivitách sdružení se podílí dobrovolníci ve svém volném čase. Financováno je především ze sponzorských příspěvků. Vzhledem k tomu, že má naše sdružení stále více členů a rozvíjí své aktivity, chtěli bychom, aby se profesionalizovalo (tak jako je tomu v západoevropských zemích), a stalo se tak pro naše pacienty ještě pevnější oporou.

Často je život pacienta s IBD jako na houpačce, klidové fáze střídají ataky nemoci. Naše sdružení je tu pro ně, a společně si tak můžeme pomáhat žít s nemocí kvalitnější život.

Zkratka: Pacienti IBD

Sídlo organizace:
Václava Trojana 1483/5,
104 00 Praha 10-Uhřetíněves
Telefon: 483 314 557, 737 357 661
E-mail: obcanske.sdruzeni@crohn.cz
Web: www.crohn.cz

OVB Nejvstřícnější bankou – Handicap Friendly za II. čtvrtletí 2013 je opět Česká spořitelna

Text: Patrik Nacher
Foto: microstock

Nejvstřícnější bankou – Handicap Friendly za druhé čtvrtletí roku 2013 se stala stejně jako ve čtvrtletí předchozím Česká spořitelna. Tato banka získala od občanů se zdravotním postižením hodnocení 81,4 procenta. Druhého nejlepšího výsledku dosáhla Fio banka, která dostala 79 procent. Třetí místo obsadila stejně jako v předchozím čtvrtletí Komerční banka se 77,6 procenta. Banky z pohledu jejich vstřícnosti k osobám se zdravotním postižením hodnotí samy tyto osoby. Výsledky hodnocení tak ukazují vstřícnost bank v očích lidí se zdravotním postižením.

Česká spořitelna je stále nejvstřícnější

Česká spořitelna se stejně jako v prvním čtvrtletí stala i ve druhém nejvstřícnější bankou z pohledu lidí se zdravotním postižením. Pohoršila si však skoro o 4 procentní body. Pokles hodnocení zavinil přesun pozitivního hodnocení části klientů se zdravotním postižením ke konkurenčním bankám Fio bance či Komerční bance, které si své hodnocení udržely či mírně posílily.

I nadále platí, že Česká spořitelna je pro osoby se zdravotním postižením velice vstřícná. Důkazem této skutečnosti je, že většina klientů z řad OZP patří právě mezi klienty této banky. Stejně jako v prvním čtvrtletí i ve čtvrtletí druhém občané se zdravotním postižením oceňují inovativnost banky ve vztahu k OZP. Kladně hodnotí, že je právě Česká spořitelna průkopníkem nových řešení a opatření vstřícných k osobám se zdravotním postižením.

Pavel Skala, člověk se zrakovým postižením, hodnotí Českou spořitelnu takto: „Vyhovují mi bankomaty pro nevidomé, kterých má Česká spořitelna velké množství. Vybírat se nebojím, protože vybírám vždy přímo na pobočce, kde se mi pod kontrolou kamer a zaměstnanců banky nic nestane. Oceňuji také navigační systém pro nevidomé na pobočkách této banky.“

Klára Pačesová z tiskového centra České spořitelny k umístění banky říká: „Výsledků hlasování osob se zdravotním postižením si velmi vážíme a vnímáme ho jako ocenění našich aktivit, které pro osoby se zdravotním postižením děláme.“

Fio banka se stala druhou nejvstřícnější bankou Handicap Friendly

Fio banka získala druhé nejvyšší hodnocení 79 procent a za vedoucí Českou spořitelnou tak zaostala o pouhé 2,4 procenta. Banka svým hodnocením předběhla Sberbank, která spolu s ní obsadila v prvním čtvrtletí druhé místo.

Hodnocení Fio banky ovlivňovala mimo jiné její všeobecná popularita a neustálý růst počtu klientů, mezi nimiž je i určité procento osob se zdravotním postižením. Vstřícnost této banky sledují OZP především ve stále se rozšiřující síti poboček, které jsou velmi moderní a pro osoby se zdravotním postižením kvalitně přizpůsobené.

Ačkoliv je navíc Fio banka vnímána jako nízkonákladová a internetová banka, vybuchovala během posledních měsíců poměrně širokou síť moderních poboček, které jsou k dispozici prakticky v každém okresním městě. Tím se Fio banka přiblížila nejen osobám se zdravotním postižením, ale i všem ostatním klientům.

Komerční banka opět třetí

Komerční banka si mírně vylepšila své hodnocení. Získala 77,6 procenta, tedy o 0,2 procentního bodu více než v prvním čtvrtletí. Banka oslovuje klienty se zdravotním postižením stejným způsobem jako konkurenční Česká spořitelna.

Připomeňme, že v průzkumu serveru www.vstřicnabanka.cz, který zkoumal rozsah opatření bank vstřícných k osobám se zdravotním postižením, se tato banka umístila na pátém místě. Je tedy zřejmé, že samy osoby se zdravotním postižením hodnotí tuto banku lépe.

Nové nízkonákladové banky důvěru OZP moc nemají

Hodnocení osob se zdravotním postižením ukázalo, že OZP stále nevěří nízkonákladovým bankám s výjimkou druhé Fio banky. Více než ostatní klienti tak OZP věří zavedeným a velkým bankám, které jsou však pro tuto skupinu osob zřejmě dostupnější.

Česká spořitelna se stejně jako v prvním čtvrtletí stala i ve druhém nejvstřícnější bankou z pohledu lidí se zdravotním postižením. Pohoršila si však skoro o 4 procentní body. Pokles hodnocení zavinil přesun pozitivního hodnocení části klientů se zdravotním postižením k Fio bance či Komerční bance.

„Důvodem není jen jejich pobočková síť, ale také množství bankomatů, rozsah služeb, které klient na pobočce vyřídí, a také proškolení personálu ve vztahu k osobám se zdravotním postižením.“

S nízkonákladovými bankami se tak mohou OZP setkat převážně formou internetového bankovníctví či on-line služeb, které však nejsou pro konzervativně založené OZP zřejmě nejdůležitější.

Příklad Fio banky však ukazuje, že i nízkonákladová a nová banka může oslovit tuto poměrně konzervativní skupinu lidí. Musí jim však umět naslouchat, přijímat jejich názory a potřeby a s těmi také pracovat. ♡

Příklad Fio banky však ukazuje, že i nízkonákladová a nová banka může oslovit tuto poměrně konzervativní skupinu lidí. Musí jim však umět naslouchat, přijímat jejich názory a potřeby a s těmi také pracovat. ♡

Hodnocení OVB Vstřícná banka – Handicap Friendly – I. a II. čtvrtletí 2013

Banka	I. čtvrtletí 2013 [%]	II. čtvrtletí 2013 [%]
Česká spořitelna	85	81,4
Fio banka	80	79
Komerční banka	77,4	77,6
Poštovní spořitelna	75	75,8
Sberbank	80	75,2
Air Bank	74,1	72
ČSOB	71,8	70,3
UniCredit Bank	69,5	70,2
mBank	65,8	62
Raiffeisenbank	61,3	61,5
GE Money Bank	55	58,3
Zuno Bank	52,7	52,1
Equa Bank	50,2	44,7
LBBW	41,6	42
Citibank	36	37,5

Profese tlumočnicka znakového jazyka je zodpovědná, krásná a pestrá

Text: Marie Horáková

Práce online tlumočnicka znakového jazyka je prestižní, žádaná, náročná a odpovědná. Zároveň je však velice pestrá. Umožňuje těm, kteří se jí věnují, zvolit si pracovní dobu i počet pravidelně odpracovaných hodin. Díky moderní technice přitom online tlumočnicka může neslyšícím lidem tlumočit „na dálku“, od počítače. Tato práce je tedy vhodná i pro lidi s pohybovým postižením, kteří ji mohou vykonávat přímo ze svého domova.

Občanské sdružení APPN (Agentura pro neslyšící) je neziskovou organizací, která se zabývá zlepšením postavení neslyšících ve společnosti. Věří, že dostatek tlumočnicků znakového jazyka povede ke zvýšení životní úrovně neslyšících a k jejich širšímu zapojení do společnosti. Jako jediná organizace v republice poskytuje online tlumočnickou službu nonstop, jejíž provoz je co do rozsahu (24 hodin denně) unikátní i v rámci celé Evropy.

V čem spočívá online tlumočení? Tlumočení online je založeno na možnosti přenosu znakového jazyka prostřednictvím

webkamery a zároveň přenosu mluvené řeči prostřednictvím běžného telefonu. Tlumočnick, slyšící účastník hovoru i neslyšící klient se přitom mohou nacházet každý na jiném místě.

V současné době připravujeme rozšíření řad tlumočnicků o další desítky osob a plánujeme vyškolení profesionály, kteří z jakéhokoliv důvodu potřebují mít flexibilní pracovní dobu, netrávit čas dojížděním a pracovat třeba jen pár hodin týdně. Kdo se nebojí a má zájem o celoživotní vzdělávání, poznávání světa neslyšících a pronikání do tajů jejich nádherného a jedinečného jazyka, pro toho je profese online tlumočnicka znakového jazyka správnou volbou.

Zvolit si profesi tlumočnicka znakového jazyka chce rozhodnutí – pevné a jednoznačné. Není to otázka víkendového kurzu, ani měsíčního. Stát se opravdu kvalitním tlumočnickem vyžaduje poznat kulturu a zvyky neslyšících, zvládnout jejich jazyk a tlumočnické dovednosti. Tlumočnick se vzdělává celý život, musí mít všeobecný přehled, odborné znalosti, stále rozšiřovat svou slovní zásobu o nově vytvořená slova, která v každém živém jazyce vznikají, udržovat jasnou mysl a mrštnost rukou a prs-

tů, cvičit paměť, dbát na pevné psychické zdraví a cvičit odolnost vůči stresu, umět cíleně relaxovat. Není to jen nějaký krok stranou, na chvíli, kdy někoho přestala bavit dosavadní práce, je to skutečná volba, spojení. Jen člověk, který propadne danému jazyku a profesi, s pokorou a úctou vykonává toto povolání.

V současné době probíhá pilotní projekt v Plzeňském, Královéhradeckém, Středočeském a Jihočeském kraji. Spočívá ve výškolení osob s pohybovým handicapem, šanci však mají všichni. Rádi poskytneme další informace. V příštím roce chystáme rozšíření i do ostatních krajů. Rádi zodpovíme zvědavé otázky a zprostředkujeme ukázkou toho, co práce online tlumočnicka přesně obnáší. V kurzech kombinujeme skupinovou i individuální výuku, osobní výuku i e-learning. Úspěšní absolventi u nás získají pracovní uplatnění.

Osvojíte-li si perfektně nádherný znakový jazyk neslyšících, máte šanci proniknout do jejich světa a stát se navždy jeho součástí. Profese tlumočnicka vás obohatí profesionálně, ale i lidsky. ♥

NRZP ČR prosazuje zřízení fondu na podporu zaměstnávání OZP

Text: Veronika Půrová

Název projektu: „Přenos zkušeností s fondem na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením ze zahraničí do ČR“

Registrační číslo projektu:

CZ.1.04/5.1.01/77.00088

Doba realizace: 1. 3. 2012–31. 8. 2013

Financování: Projekt je podpořen z ESF – OP LZZ, prioritní osy 5.1.

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR 31. srpna oficiálně ukončila projekt, který se týkal vytvoření fondu na podporu zaměstnávání OZP. Zaměřoval se konkrétně na přenos zahraničních zkušeností spojených s takovým fondem do České republiky. Během realizace projektových aktivit se ukázalo, že myšlenka založení fondu má u odborné veřejnosti velkou podporu. Možností zřídit fond, který by sloužil k finanční podpoře zaměstnávání osob se zdravotním postižením, se NRZP ČR začala zabývat v roce 2005. Tehdy se s touto problematikou setkala při realizaci projektu v rámci Iniciativy EQUAL. Do budoucna hodlá toto téma i nadále prosazovat.

Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením je složitým a komplexním problémem nejen v České republice, ale i v dalších zemích. Ukazuje se, že nástroje aktivní politiky zaměstnanosti nejsou vždy zcela přenositelné na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Dochází k obtížím při zpřístupňování prostředí, s úpravami pracoviště, využíváním zvláštních pomů-

cek. Řešením těchto individualizovaných potřeb je speciální přístup, který se dokáže kvalifikovaně vypořádat s výše uvedenými nestandardními situacemi.

NRZP ČR se při shromažďování argumentů pro založení fondu na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením inspirovala hlavně v Polsku, Francii a Rakousku. Fond by v ČR měl doplňovat kapacitu služeb zaměstnanosti, které zajišťuje úřad práce – podporovat projekty, které vytvářejí podmínky pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením a využívají jiné možnosti, než nabízí zákon o zaměstnanosti. Finanční prostředky, které by měl

NRZP ČR se při shromažďování argumentů pro založení fondu na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením inspirovala hlavně v Polsku, Francii a Rakousku. Fond by v ČR měl doplňovat kapacitu služeb zaměstnanosti, které zajišťuje úřad práce.

fond k dispozici, by pocházely z odvodů za neplnění povinné kvóty 4 % zaměstnanců se zdravotním postižením. Fond by zároveň mohl sloužit jako evidence náhradního plnění – plnil by tedy i kontrolní funkci, mohl by i koordinovat pracovní rehabilitaci osob se zdravotním postižením.

K navrhovaným formám, které by fond mohl mít a které díky průzkumu byly vyhodnoceny jako nejvhodnější, patří:

- Nadační fond;
- Obecně prospěšná společnost;
- Příspěvková organizace;
- Mimorozpočtový (státní) fond.

Z těchto variant je neoptimálnější zřízení mimorozpočtového státního fondu, který by byl napojen na zdroje státního rozpočtu, případně ESF. Dalšími zdroji by byly například úvěry od právnických osob, smluvní pokuty placené žadateli v případech, kdy prostředky fondu nebyly použity podle stanovených podmínek, dary a dědictví pro fond, výnosy z veřejných sbírek a loterií organizovaných fondem, úroky z prostředků fondu uložených v bance, splátky půjček a návratných finančních výpomocí poskytnutých fondem žadatelům, sjednané podíly na příjmech z projektů, na něž byly

poskytnuty prostředky z fondu, výnosy z hospodaření a nakládání s vlastním majetkem.

Z aktivit realizovaných během projektu vyplývá především nutnost změnit koncepci pracovního začleňování osob se zdravotním postižením. To znamená:

- Přizpůsobení systému klasifikace zdravotního postižení pro moderní trh práce;
- Uplatnění koordinovaného postupu v rehabilitaci osob se zdravotním postižením;
- Kategorizace stupňů pracovního začleňování podle vztahu k volnému i chráněnému trhu práce a diferenciaci nástrojů podpory;
- Systém kritérií pro hodnocení kvality pracovních míst a zaměstnavatelů na chráněném trhu práce, monitoring a kontrola;
- Vytvoření a rozvoj sítě poradenství pro osoby se zdravotním postižením a jejich potenciální zaměstnavatele.

Navrhovaný fond by mohl naplnit potřebu specializace, kterou nemůže obsáhnout síť úřadů práce; účelovost, kterou požadují zaměstnavatelé, vázaní plněním kvóty a operativnosti, která by spojovala pomoc, poradenství a vzdělávání. ♥

NAŠE SPOLEČNÁ ENERGIE DĚLÁ RADOST I TĚM NEJMENŠÍM

♥ STAVÍME DĚTSKÁ HŘIŠTĚ A UČEBNY

Spolu s Nadací ČEZ se věnujeme řadě prospěšných projektů, podporujeme komunitní život, vzdělávání a volný čas mladých. Postavili jsme již přes 200 Oranžových hřišť. Oranžovými učebnami zlepšujeme technické vzdělávání a Oranžovými schody ulehčujeme život hendikepovaným žákům.

Rádi spojujeme naši energii s energií těch nejmenších.

NAŠE ENERGIE JE I TAM, KDE DOBÍJÍTE TU VAŠI

CHCEME, ABY TO V REGIONECH ŽILO

Záleží nám na zpříjemnění života ve vašem regionu. Proto přispíváme k pořádání kulturních, sportovních a obecně prospěšných akcí. Takže vaše energie se může vedle té naší pořádně dobít.

Co jsou to „coworkingová“ centra?

Text: Marie Madejová
Foto: microstock

Název projektu: „Nejsme chudinky, jsme hrdinky“

Registrační číslo projektu:
CZ.1.04/3.4.04/88.00315

Pro pojem coworking užíváme u nás výraz sdílená kancelář. První kanceláře tohoto typu začaly v ČR vznikat asi od roku 2009.

Kancelář pro coworking (či také coworkingové centrum) je většinou zařízena kancelářským nábytkem, má připojení k internetu, případně je v ní i tiskárna. Vybavení je doplněno kuchyňkou, sociálním zařízením či zasedací místností s projektorem. Stálí uživatelé nebo členové centra hradí pravidelný měsíční členský poplatek, jednorázové návštěvy mají většinou hodinovou sazbu. Sdílená kancelář vyjde levněji, ale důležitá je také společenská a psychologická funkce takového pracoviště. Může být místem setkávání, cestou k pomoci, místem rozhovorů, odborných přednášek. Coworkingová centra nabízejí vhodnou možnost i pro ty, které označujeme jako seniory, rovněž pro ně splňují hledisko aktivizační. Podle zájmu lze činnost coworkingových center obohatit doplňkovou činností, jako jsou volnočasové aktivity pro děti, pedikúra, manikúra, různé pohybové aktivity...

Záleží na těch, kteří se zde scházejí, jakou atmosféru si vytvoří.

V podmínkách projektu „Nejsme chudinky, jsme hrdinky“, registrační č. CZ.1.04/3.4.04/88.00315, vychází činnost coworkingových center vstříc potřebám cílové skupiny, kterou jsou osoby pečující o zdravotně postiženého člena rodiny. Tito lidé se ve svých vlastních aktivitách musí časově přizpůsobit situaci v rodině, respektive zdravotnímu stavu opečovávané osoby. Kromě pracovní činnosti je tato platforma vhodná i pro neformální rozhovory, výměnu zkušeností.

Hlavním cílem coworkingových center je založit komunitu s vlastním zázemím, kde se budou moci účastníci věnovat zahajování podnikatelské činnosti bez nutnosti zařizovat vlastní prostory, být ve společnosti ostatních a ne být doma v izolaci nebo se setkávat v kavárně. Na podporu tohoto cíle bude program v centru doplněn i o odborné konzultace na propagaci, marketing, účetnictví, založení, respektive získání živnostenského oprávnění, tvorbu webových stránek, oslovení případných klientů, účetnictví, psychologickou podporu a podobně. V realu jde o to, že pečujícím osobám tato centra pomohou získávat také ztracenou sebedůvěru, podpoří je v lepší komunikaci s okolním

světem. Zvláštním přínosem bude pro všechny zúčastněné prezentace vlastních podnikatelských myšlenek za účasti veřejnosti, hlavně místních zaměstnavatelů. A to vše s cílem zvýšit povědomí v regionu o nových nabízených službách a získat přehled o situaci pečujících osob v kraji. O praktické poznatky účastníků bude obohacen i manuál k provozu coworkingových center, který bude zpracován v závěru projektu.

Provozním řádem a harmonogramem budou nastavena práva a povinnosti účastníků a další organizační a technické podmínky provozu coworkingových center. Složitou, ale současně nutnou je úprava případného pobytu jiných osob než účastníků projektu v tomto centru. V tomto smyslu se jedná o zdravotně postižené děti, které za určitých okolností vyžadují přítomnost matky. Zvláštní pozornost je třeba věnovat i možnosti provozu doplňkových činností, respektive jde o spolupráci při přípravě praktické části podnikatelských záměrů. Neopomenutelným prvkem je počítačové a další technické vybavení společného pracovního prostoru. Podmínky činnosti jednotlivých coworkingových center se budou lišit v technických podmínkách s ohledem na místní podmínky. U reálných coworkingových center, která budou fungovat i po skončení projektu, je vhodné formulovat i dohodu uzavřenou mezi provozovatelem a uživatelem sdílené kanceláře.

Formální i neformální cestou budou s principy coworkingu seznamováni i další regionální spolupracovníci, přátelé či rodinní příslušníci účastníků projektu. ♥

Sdílená kancelář vyjde levněji, ale důležitá je také společenská a psychologická funkce takového pracoviště. Může být místem setkávání, cestou k pomoci, místem rozhovorů, odborných přednášek.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

O reformě psychiatrické péče – část V.

Text: Martina Příbylová

Akce, semináře a diskuse o budoucí podobě systému české psychiatrie probíhají od listopadového zasedání VVZPO už dlouhých devět měsíců. Základní materiál, *Strategie reformy psychiatrické péče* (jako součást Národního plánu pro péči o osoby s duševním onemocněním – dále „Strategie“), počátkem srpna dospěl až ke své 21. verzi a během následujících týdnů se stane podkladem pro žádost o slibovaných šest miliard korun z evropských fondů. Získání těchto prostředků je velmi pravděpodobné, ale zatím ne jisté. Reforma s výraznou finanční injekcí a bez ní by samozřejmě znamenala dva velmi rozdílné procesy. Ale ani možnost podpořit českou psychiatrii v oblasti investic a vzdělávání ještě neznamená automatické dosažení vytčených cílů.

Změny v systému péče

Nejdůležitějším, globálním cílem reformy je zlepšení kvality života lidí s duševním onemocněním, zvláště s tím nejzávažnějším. Tak jako dobře fungující síť spinálních jednotek je jen prvním předpokladem pro další život, nejen existenci lidí po poranění míchy, je medicínská péče v psychiatrii pouhým prostředkem, cestou

k životu co nejméně omezenému handicapem duševní poruchy. O tom, že péče o duševně nemocné v ČR obecně daleko zaostává za podporou tělesně postižených, ovšem není pochyb.

Zlepšení kvality života duševně nemocných by tak mělo začínat u zlepšení samotné zdravotní péče, její organizace, efektivity i provázanosti celého systému, ale i destigmati-

zace psychiatrických pacientů a v neposlední řadě jejich plnohodnotného začleňování do společnosti. Dosavadní péče v psychiatrických léčebnách budovaných v 19. století není s takovými snahami příliš slučitelná. Moderní léčba by se měla co nejvíce přibližovat k místu běžného života pacienta, **co nejvíc redukovat hospitalizace ve velkých ústavech** a nahrazovat je v největší možné míře hospitalizacemi na psychiatrických odděleních všeobecných nemocnic, docházkovou léčbou ve stacionářích i intenzivnější léčbou v domácím prostředí, a to i u dlouhodobých pacientů. **Krizové situace by měly být řešeny přednostně v nově vzniklých Centrech duševního zdraví (CDZ).**

Nový model psychiatrické péče tak vychází ze systému „čtyř pilířů“ – tedy psychiatrických ambulancí, psychiatrických nemocnic (dosavadních léčeben), psychiatrických oddělení všeobecných nemocnic a CDZ. Základního cíle – co největší redukce hospitalizací ve velkých ústavech, by mělo být dosaženo jednak přesunem (indikovaných) hospitalizací z psychiatrických nemocnic do psychiatrických oddělení běžné nemocniční sítě, ale také jejich prevencí v rámci činnosti CDZ. Zásadní změnu struktury poskytovaných služeb by měla

přinést také **role CDZ jako koordinátora péče o uživatele označované jako SMI.**

(SMI – dle materiálu „Strategie“, verze 21 : „severe mental illness“ neboli „závaž-

Změny jsou nutné, problémy jisté a hledání optimální varianty potřebuje svůj čas. Chtěla bych věřit, že reforma bude alespoň prvním krokem vpřed a že pilotní projekty určí její další správné směřování.

né duševní onemocnění“, je charakterizováno třemi znaky. Je to délka kontaktu se službami duševního zdraví delší než dva roky, definovaný vyšší stupeň funkčního postižení a diagnóza schizofrenního

okruhu, bipolární poruchy nebo těžké poruchy osobnosti.)

Tak by to podle modelu nového systému péče mělo být. Otázka zní, jestli to tak bude a kdy.

Zdravotně – sociální bariéry

Skutečná podoba příští péče o duševně nemocné vznikne z názorů, dohod, rozhodnutí a možností odborníků, politiků a ekonomů.

Krátce předtím, než skončil ve své funkci, řekl bývalý ministr zdravotnictví **Leoš Heger** v rozhovoru pro časopis MŮŽEŠ, který se týkal především lázeňské léčby zdravotně postižených (č. 7–8/2013, Péče musí být nejen dostupná, ale i moderní a účinná): „Podobně jako u lázní **řešíme novou koncepci psychiatrické péče.** Třetina těchto pacientů v léčebnách už nemá akutní nebo aktivní psychiatrické onemocnění, ale jistý handicap jim neumožňuje úplnou soběstačnost. Protože pro ně ale nemáme spolehlivé zázemí, zůstávají v léčebnách. Potřebovali by chráněné bydlení nebo nějakou formu komunitní péče. To nevyřeší ministerstvo, tam je obrovský prostor pro samosprávy a samozřejmě neziskové organizace. Jenomže i ony potřebují podporu a pomoc místních orgánů.“

Exministr dále mluví o **sociální politice, která „patří do jiného resortu“** a která je z iniciativy MZ předmětem diskusí o dávkách, jež by mohly změnit kvalitu života i léčby zdravotně postižených, o vymezení odpovědnosti každého z obou resortů za určitý druh péče. Nezdá se ovšem, že by v těch-

to diskusích bylo MZ příliš úspěšné. Ale ani to, že by primární byla v těchto diskusích kvalita života – spíše finanční úspory.

Na první pohled velmi logické – **resort zdravotnictví by měl zajišťovat léčbu a resort sociálních věcí životní podmínky sociálně znevýhodněných občanů.** Úřední dělení ovšem vypadá v realitě jinak, problematika obojího se prolíná v jednom celku, v jedné rodině, v jednom životě. Ano, v řadě evropských zemí neexistují velké léčebné ústavy a nemocní žijí v přiměřených podmínkách v komunitě, jenže je tu i druhá strana mince – v řadě evropských zemí je péče o ně soustředěna v kompetenci jednoho resortu a zajistit zdravotní a sociální péči v jednom celku je pak méně komplikované.

U handicapovaných lidí s duševním onemocněním je toto téma dvojnásob důležité a meziresortnímu dialogu zatím chybí jakékoliv výstupy. **Předpokládána činnost CDZ tak vychází z myšlenky řešit problém spojení zdravotní a sociální péče zdola. Slíbené evropské miliardy ale získá resort zdravotnictví,** a to na zlepšení stavu psychiatrie a jejich zařízení, nikoliv na sociální služby – a dokonce ani ne na vlastní péči, hrazenou zdravotními pojišťovnami. Zatím jsem neslyšela, že by se MPSV nebo pojišťovny (resp. VZP) k těmto plánům nějakým způsobem připojovaly. Takže jen půlreforma?

Z popudu Národního centra podpory transformace sociálních služeb byl pro MPSV zpracován doporučující materiál (skupina MUDr. J. Pfeiffera), který klade důraz na co největší počet lidí žijících mimo ústavní zařízení v komunitě. Jenže kde? Ta-

kové možnosti dnes nejsou a bez příslušných investic ani nebudou. Navíc **sociální pobyt nehradí žádná pojišťovna, ale obyvatelé.** Podle tohoto doporučení by neměly být rozšiřovány ani kapacity domovů se zvláštním režimem.

Co je reálné?

Jak se tedy postarat o skupinu těch, kdo jsou pro resort zdravotnictví – a zvláště pro zdravotní pojišťovny – příliš zdraví a pro život v běžných podmínkách příliš nemohoucí a nemajetní (a v očích části řádných občanů také nebezpeční)? Nesdílím názor, že všichni mohou žít s podporou v komunitě a že role dosavadních léčeben končí. Vidím u těchto dnešních pacientů, kteří podle MZ (a VZP) „nemají akutní nebo aktivní psychické onemocnění“ velká **rizika v možnosti adaptace na běžné podmínky občanského života, v samotné soběstačnosti i v hospodaření s penězi, o předsudcích okolí nemluvě.** (Proč po letošní prezidentské amnestii vililo tolik propuštěných vězňů cíleně spáchání dalšího trestného činu a návrat do bezpečí nápravné instituce?)

Dnešní principy svobody jednotlivce a odpovědnosti za svůj život přinášejí k právům také povinnosti, ale odpovědnost člověka nemůže být větší, než jsou jeho kompetence. **Kam sahají kompetence lidí odkázaných na pravidelnou silnou medikaci,** co dokáže se zdravotním stavem těžce nemocného člověka udělat třeba jen nedodržování pitného režimu? Stačí na potřebný dohled pracovníci v komunitní péči – v jakém počtu, v jakém objemu prá-

pozvánka

Všechny zájemce, zejména psychiatrické pacienty, zveme na **diskusní setkání o reformě psychiatrie v rámci doprovodného programu výstavy NON HANDICAP 2013 ve čtvrtek 24. října. Od 15 hodin** bude o reformě informovat a diskutovat MUDr. Martin Hollý, předseda České psychiatrické společnosti JEP. Program začíná ve 14 hodin besedou o Přeletu nad kukaččím hnízdem a vstupem pracovníka sociálního odboru. **Na výstavě bude také možnost vidět sedmiminutový filmový dokument o schizofrenii Do vlastních rukou.**

ce, s jakými náklady? (Podotýkám, že mám osobní zkušenost s péčí o blízkého člověka s tělesným a zrakovým postižením a postupující demencí.) Otázku kritiků deinstytucionalizace „A unesou tyto nemocní nároky běžného života, nároky komunitní péče?“ pokládám za zcela legitimní.

Kteří nemocní, kolik jich bude, kolik jich může být?

Závěr

Názory tvůrců i kritiků reformy mají své oprávnění. Změny jsou nutné, problémy jisté a hledání optimální varianty potřebuje svůj čas. Chtěla bych věřit, že reforma bude alespoň prvním krokem vpřed a že pilotní projekty určí její další správné směřování.

Doufejme, že i přísliby předsednictva NRZP ČR angažovat se v podpoře lidí s duševním onemocněním získají svoji reálnou podobu. Například v bourání meziresortních bariér. ♥

Když dá chudá vdova

Text: Jana Hrdá

Když mi jedna z mých osobních asistentek s úsměvem řekla, že chce pravidelně přispívat na činnost NRZP ČR, neboť ji považuje za nadmíru užitečnou pro sebe i své blízké, divila jsem se. Žije totiž ze svého částečného důchodu a z toho, co vydělá občasnou osobní asistencí u mne. A potom jsem si vzpomněla na příběh z Bible (Marek 12:41).

To tak seděl Ježíš naproti chrámové pokladnici a pozoroval, jak do ní lidé vhazují peníze. A viděl, že mnozí bohatí dávali mnoho. Potom přišla také jedna chudá vdova a vhodila do ní dvě drobné

mince. Tehdy Ježíš zavolal své učedníky a řekl jim: „Amen, pravím vám, tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice. Všichni totiž dávali ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku: dala, co měla, všechno, z čeho měla být živa.“

Proč asi považoval Pán Ježíš za důležité všechny svolat a upozorňovat je na částku, jež v porovnání s ostatními byla zcela bezvýznamná? Protože důležitá je nejen výše příspěvku, nýbrž i úmysl a zaujetí, s nímž jej jedinec dává. Mám živou zkušenost, že právě dary z přesvědčení, že si člověk sám

má dokonce i „odtrhnout od úst“, aby je mohl dát, jsou pozhledné, a to bez ohledu na výši obnosu. K těm penězům jako by další potřebné byly přitahovány a přicházely do té doby, než se naplní účel, na nějž mají být vynaloženy.

DĚKUJI každému, kdo přispěje na to, aby NRZP ČR mohla pracovat nezávisle na vůli či z vůli politiků a úředníků! DĚKUJI každému, kdo přidá tolik, aby mu nechybělo a aby přesto na kontě NRZP ČR byl dostatek! A DĚKUJI každému, kdo dá ze svého mála! ♥

Aktuální nabídka vzdělávacích kurzů pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách akreditovaných u MPSV ČR

Text: Šárka Žežulková
Foto: microstock

NRZP ČR nabízí vzdělávací program, který umožňuje poskytovatelům sociálních služeb naplnit povinnost odborného vzdělávání svých pracovníků, a to v minimálním rozsahu 24 hodin ročně.

Kurzy zahrnují nejnovější legislativu platnou od roku 2012.

Základy pracovního práva pro praxi v sociální oblasti	
Termín kurzu:	8. 10. 2013
Číslo kurzu:	5509
Lektor:	JUDr. Jan Hutař
Akreditace MPSV ČR:	2011/0663 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Základní pojmy; pracovní poměr; dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr; pracovní doba; oceňování; souvztažnost k pracovnímu právu; výpočet čisté mzdy, odvody, daně, slevy na dani.

Úvod do správního řádu pro praxi v sociálních službách	
Termín kurzu:	22. 10. 2013
Číslo kurzu:	5511
Lektor:	JUDr. Jan Hutař
Akreditace MPSV ČR:	2011/0665 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Působnost správního řádu a základní zásady správních činností; příslušnost správního orgánu, úřední osoba, oprávněná úřední osoba, vyloučení pro podjatost; úkony správního orgánu; vedení řízení; účastníci řízení; řízení.

Specifika komunikace s hluchoslepými klienty	
Termín kurzu:	31. 10. 2013
Číslo kurzu:	5514
Lektor:	Ota Pačesová
Akreditace MPSV ČR:	2011/0668 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Terminologie a definice hluchoslepoty; stupně a typy kombinovaného postižení; formy komunikace; hlavní zásady a podmínky úspěšné komunikace; hlavní zásady a techniky správného doprovázení; kompenzační pomůcky.

Zdravotnické právo pro pracovníky v sociálních službách	
Termín kurzu:	7. 11. 2013
Číslo kurzu:	5521
Lektor:	JUDr. Ondřej Dostál, Ph.D., LL.M
Akreditace MPSV ČR:	2012/0074 – PC/SP/VP/PP
Obsah kurzu:	Úvod do zdravotnického práva v ČR; právní regulace poskytování zdravotní péče; ochrana osobních údajů při poskytování zdravotní péče; aktuální legislativa v oblasti zdravotnického práva.

Sociální služba osobní asistence	
Termín kurzu:	14. 11. 2013
Číslo kurzu:	5518
Lektor:	Ing. Jana Hrdá
Akreditace MPSV ČR:	2011/0671 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Základní vymezení; legislativní úprava; poskytování osobní asistence; psychosociální aspekty.

Specifika komunikace s klienty s tělesným postižením	
Termín kurzu:	21. 11. 2013
Číslo kurzu:	5515
Lektor:	Mgr. Václav Krása
Akreditace MPSV ČR:	2011/0669 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Terminologie a typy tělesného postižení; vliv tělesného postižení na oblast komunikace; architektonické bariéry a jejich typy; kompenzační a rehabilitační pomůcky.

Důchodové a nemocenské pojištění	
Termín kurzu:	26. 11. 2013
Číslo kurzu:	5505
Lektor:	JUDr. Jan Hutař
Akreditace MPSV ČR:	2011/0659 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Legislativní úprava a základní pojmy důchodového pojištění; důchody; změny v důchodovém pojištění od roku 2010; nemocenské pojištění.

Úvod do zákona o sociálních službách	
Termín kurzu:	5. 12. 2013
Číslo kurzu:	5501
Lektor:	Ing. Jana Hrdá
Akreditace MPSV ČR:	2011/0655 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Základní charakteristika a definice pojmů zákona o sociálních službách; příspěvek na péči; řízení o příspěvku na péči; sociální služby.

Mimořádné výhody a příspěvky pro osoby se zdravotním postižením	
Termín kurzu:	10. 12. 2013
Číslo kurzu:	5507
Lektor:	JUDr. Jan Hutař
Akreditace MPSV ČR:	2011/0661 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Legislativní úprava a definice základních pojmů; mimořádné výhody; další souvislosti s mimořádnými výhodami; příspěvky pro těžce zdravotně postižené občany.

Úvod do psychologie handicapu	
Termín kurzu:	9. 1. 2014
Číslo kurzu:	5519
Lektor:	PhDr. Libor Novosád, Ph.D.
Akreditace MPSV ČR:	2011/0672 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Základní pojmy a předmět psychologie handicapu; zdravotní postižení jako náročná životní situace; vliv zdravotního postižení dítěte na rodičovské chování a duševní rovnováhu pečujících osob; nejčastější příčiny psychologické intervence a podpory.

Úvod do správního řádu pro praxi v sociálních službách

Termín kurzu:	14. 1. 2014
Číslo kurzu:	5511
Lektor:	JUDr. Jan Hutař
Akreditace MPSV ČR:	2011/0665 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Působnost správního řádu a základní zásady správních činností; příslušnost správního orgánu, úřední osoba, oprávněná úřední osoba, vyloučení pro podjatost; úkony správního orgánu; vedení řízení; účastníci řízení; řízení.

Úvod do problematiky standardů kvality v sociálních službách

Termín kurzu:	30. 1. 2014
Číslo kurzu:	5503
Lektor:	Ing. Jana Hrdá
Akreditace MPSV ČR:	2011/0657 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Vznik standardů, důležité pojmy, základní zásady, tvorba pravidel, vztah standardů a praxe, dopady; obsah standardů č. 1, 2, 6, 7, 15 a 8, 11, 12, 13, 14; obsah standardů č. 3, 4, 5 a 9, 10.

Základy pracovního práva pro praxi v sociální oblasti

Termín kurzu:	18. 2. 2014
Číslo kurzu:	5509
Lektor:	JUDr. Jan Hutař
Akreditace MPSV ČR:	2011/0663 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Základní pojmy; pracovní poměr; dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr; pracovní doba; oceňování; souvztažnost k pracovnímu právu; výpočet čisté mzdy; odvody, daně, slevy na dani.

Specifika komunikace s hluchoslepy klienty

Termín kurzu:	27. 2. 2014
Číslo kurzu:	5514
Lektor:	Ota Pačesová
Akreditace MPSV ČR:	2011/0668 – PC/SP/PP
Obsah kurzu:	Terminologie a definice hluchoslepoty; stupně a typy kombinovaného postižení; formy komunikace; hlavní zásady a podmínky úspěšné komunikace; hlavní zásady a techniky správného doprovázení; kompenzační pomůcky.

info

Rozsah každého kurzu je 5 vyučovacími hodinami a je určen pro 10 až 15 účastníků. Cena za kurz je 1 100 Kč, pro členy NRZP ČR pouze 850 Kč.

Místo konání: NRZP ČR, Partyzánská 7, Praha 7-Holešovice
Začátek kurzu: 9:00 (kurzy Ing. Jany Hrdé od 10:00)

Ostravská poradna NRZP ČR sídlí na nové adrese

Každý z nás se bezesporu dostal do situace, kdy musel řešit nějaký problém. A mnohdy se stává, že je při tom potřeba odborné pomoci, případně rady a nasměrování. Při řešení mnohých sociálně právních problémů Vám mohou být nápomocny poradkyně a poradci NRZP ČR v rámci činnosti poraden, které sídlí v Brně, Ostravě, Olomouci, Pardubicích, Plzni, a velké poradny v Praze.

Rádi bychom Vás informovali o tom, že poradna NRZP ČR pro Moravskoslezský kraj v Ostravě sídlí nově na adrese 30. dubna 2944/1 naproti

Úřadu práce v centru Ostravy, je tedy výborně dopravně dostupná. Telefonní a e-mailový kontakt zůstává stejný: 596 110 282, 736 751 206, e-mail: poradnaostrava@nrzp.cz. Samozřejmostí je bezbariérový přístup a také individuální řešení každé situace klienta.

Cílem poraden je poskytovat rady, informace, pomoc a podporu osobám, které se ocitly v nepříznivé životní situaci a které nejsou schopny tuto situaci řešit vlastními silami ani za pomoci blízkého okolí. Poskytujeme konzultace v následujících oblastech:

- příspěvek na péči
- státní sociální podpora
- pomoc v hmotné nouzi

- průkaz OZP (nově karta sociálních systémů, která současně slouží jako průkaz TP, ZTP nebo ZTP/P)
- sKarta
- příspěvek na mobilitu
- příspěvky na nákup kompenzačních pomůcek (vč. příspěvku na pořízení motorového vozidla)
- zaměstnávání osob se zdravotním postižením
- vyhledávání vhodných sociálních služeb

Neváhejte se na nás obrátit. Poskytované služby jsou zdarma. Poradkyně NRZP ČR v Ostravě Vám budou při řešení Vaší situace rády nápomocny.

Zuzana Kašpárková

Okénko do poraden NRZP ČR

Tentokrát zveřejňujeme některé dotazy, s nimiž se klienti obraceli na naše poradny. Týkají se například problémů při žádání o příspěvek na auto, při shánění tříkolky nebo elektrického invalidního vozíku. Jeden z klientů chtěl poradit v situaci, kdy mu v pronajatém bytě hrozilo jednostranné zvýšení nájemného.

Můj syn má středně těžkou mentální retardaci. Podali jsme žádost o příspěvek na auto. Žádost nám zamítli. Dvakrát jsme už příspěvek na auto dostali, a teď nám to zamítli. Kam se můžeme odvolat?

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, stanovuje níže uvedené podmínky pro nárok na příspěvek na zakoupení motorového vozidla: § 9 odstavec „(2) Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovanou na pořízení motorového vozidla má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepřiznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku.“

Na základě uvedeného právního ustanovení je nutné upozornit na kritérium těžké nebo hluboké mentální retardace. Ve svém e-mailu uvádíte, že Váš syn má středně těžkou mentální retardaci. Toto kritérium již v současně platné právní úpravě uvedeného zákona neexistuje. Kritérium středně těžké mentální retardace existovalo a bylo jedním z kritérií pro nárok na přiznání příspěvku na zakoupení motorového vozidla. Jednalo se o vyhlášku č. 182/1991 Sb., § 35. Tato vyhláška byla zrušena a nahrazena současně platným zákonem č. 329/2011 Sb. Proto jste dříve za staré právní úpravy měla nárok na příspěvek na zakoupení motorového vozidla a nyní již tento nárok nemáte. Změnila se legislativa vzhledem k podmínkám nároku na přiznání různých peněžitých dávek pro osoby se zdravotním postižením.

Fakticky se posudkový lékař dívá na zjištěnou výši inteligenčního kvocientu. To je ten podstatný faktor k posouzení nároku na přiznání příspěvku. Hranice středně těžké mentální retardace jsou odborníky vymezeny v rozsahu 35–49 IQ. Pásmo těžké mentální retardace bývá vymezeno v rozsahu 20–35 IQ.

Pokud byste se chtěli odvolávat proti zamítavému rozhodnutí v této věci, Vaše odvolání by bylo úspěšné pouze tehdy, pokud by Váš syn měl stanovené pásmo mentální retardace ve stupni těžké nebo hluboké mentální retardace. V případě jiného stupně mentální retardace bude Vaše odvolání Ministerstvem práce a sociálních věcí zamítnuto, neboť Váš syn nesplňuje zákonná kritéria pro přiznání příspěvku. Pokud byste se odvolávali, odvolání se podává na krajskou pobočku Úřadu práce ČR, která Vám rozhodnutí vydala (adresu máte nahoře na rozhodnutí).

Dalším zákonným důvodem pro přiznání příspěvku na zakoupení auta by byla těžká vada nosného nebo pohybového ústrojí. Ve svém e-mailu však neuvádíte žádné informace o pohybovém omezení svého syna.

Monika Heczková

Zdravotně postižený syn potřebuje 11 let tříkolku s nezbytným příslušenstvím, která stojí asi 17 000 Kč. VZP nepřispívá, kde žádat o nějaký příspěvek?

Pokud se jedná o zmiňovanou tříkolku, není bohužel z veřejného zdravotního pojištění hrazena. Byla totiž vyřazena z číselniku VZP. Důvodem vyřazení byla skutečnost, že se nejedná o zdravotní pomůcku (výrobce ji nedeklaruje jako zdravotní pomůcku).

V sociální oblasti je možnost poskytnutí příspěvku na pořízení zvláštní pomůcky řešena zákonem č. 329/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Jednotlivé zdravotní indikace a k nim příslušné možné zvláštní pomůcky přesně stanovuje vyhláška č. 388/2011 Sb. Do konce roku 2011 bylo poskytování příspěvku na pořízení zvláštních pomůcek upraveno ve vyhlášce č. 182/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Hlavními změnami oproti stavu v roce 2011 bylo vyřazení některých pomůcek ze seznamu pomůcek, na které stát poskytoval příspěvek. Bohužel tyto změny se dotkly i zmiňované tříkolky, což byla do 31. 12. 2011 srovnatelná pomůcka s „dvoukolem“. Vyplácení příspěvku na zvláštní pomůcku je od roku 2012 v kompetenci krajských poboček úřadu práce.

Vzhledem k vysoké pořizovací ceně tříkolky Vám doporučuji obrátit se na sponzory a nadace. Žádost by měla obsahovat Vaše základní údaje, stručný popis Vaší

životní situace, zdravotního stavu, na co příspěvek žádáte a co vám případný příspěvek od nadace pomůže ve Vašem životě vyřešit či zlepšit.

V příloze zasílám vzor žádosti o příspěvek a seznam nadací, které přispívají na tyto kompenzační pomůcky, např. Nadace Charity 77 (Melantrichova 5, Praha 1, 110 00, tel.: 224 230 216), rovněž Nadace Těni Kuchařové-Krásy pomoci (Revoluční 100/3, 110 00, tel.: 221 803 253) několikrát přispěla žadatelům na pořízení tříkolky.

Pokud najdete sponzora, může si hodnotu darů odečíst od základu daně. S administrativním vyřizováním potvrzení pro daňové účely Vám může rovněž pomoci Nadace Charity 77.

Při splnění zákonem stanovených podmínek je určitá možnost při uplatnění žádosti o poskytnutí mimořádné okamžité pomoci dle § 36 zákona č. 111/2006 Sb., o hmotné nouzi. Žádost se podává na předepsaném tiskopise. Tiskopisy jsou uveřejněny na internetových stránkách www.mpsv.cz nebo si je lze vyzvednout na krajské pobočce úřadu práce (příslušnost je dle místa trvalého bydliště – pracoviště hmotné nouze).

Milena Kociánová

Mám ruční invalidní vozíček, prodělala jsem mozkovou obrnu, zažádala jsem VZP o přidělení elektrického vozíku. Čekám už rok a čtvrt, mám nucené domácí vězení v Ústí nad Labem.

Problematika předpisu elektrických invalidních vozíků je poměrně složitá a je velmi těžké na ni pro všechny žadatele obecně odpovědět. Vše je vždy potřeba řešit „na míru“, ve vztahu ke konkrétnímu pojištěnci, jenž o úhradu elektrického vozíku žádá, a jeho dispozicím. **Schválení úhrady elektrického vozíku z prostředků veřejného zdravotního pojištění (tedy jeho zapůjčení) přísluší krajským revizním lékařům pojišťovny.** Podmínkou pro zapůjčení elektrického vozíku je schopnost pojištěnce bezpečně jej samostatně ovládat při splnění následujících kritérií:

1. postižení obou dolních končetin zneumožňující pojištěnci samostatný pohyb, v kombinaci s postižením horních končetin, které neumožňuje bezpečné ovládání mechanického vozíku, a to ani mechanismem pro jednu horní končetinu, nebo

2. postižení obou dolních končetin zne-
možňující pojištěnci samostatný pohyb,
při kombinaci se závažným chronickým
interním onemocněním (nutno doložit
stanoviskem příslušného odborného
lékaře včetně výsledků dokládajících
rozsah a závažnost postižení, např. zátě-
žové testy).

Postup při podání žádosti o schválení úhrady elektrického vozíku je následu- jící:

Lékař specialista (ortoped, neuro-
log, rehabilitační lékař nebo internista)
v žádance uvede podrobné údaje o one-
mocnění pojištěnce, specifikaci elek-
trického vozíku dle platného číselníku
a klinické zdůvodnění typu požadovaného
vozíku. Musí přiložit vyplněný Formulář
k přidělení elektrického vozíku, u nezle-
tilých pojištěnců je nutné doložit závazné
prohlášení zákonných zástupců dítěte,
že plně zodpovídají za bezpečnost jeho
i ostatních účastníků silničního provozu
v souladu se zákonem o provozu na po-
zemních komunikacích. Oční vyšetření,
které je součástí žádosti, musí být zamě-
řeno na schopnost řídit elektrický vozík.
V závěru psychologického/psychiatrického
vyšetření musí být výslovně uvedeno, zda
je pojištěnec schopen bezpečně ovládat
elektrický vozík v silničním provozu.

Revizní lékař územně příslušný
žádajícímu smluvnímu ZZ je zodpověd-
ný za kompletnost a formální správnost
materiálů a případně musí ve spolupráci se
zdravotnickým zařízením zajistit doplně-
ní podkladů žádosti. Posuzování nároků
na schválení úhrady z prostředků veřej-
ného zdravotního pojištění u elektrických
vozíků probíhá centralizovaně, na úrovni
ústředí VZP ČR. O výsledku rozhodnutí je
zpětně informován navrhuující lékař.

**Mechanický nebo elektrický vozík je
pacientovi pouze zapůjčen.** Podmínkou
pro zapůjčení vozíku vždy je, že soma-
tická a mentální schopnost pojištěnce
musí odpovídat ustanovením zákona
č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních
komunikacích, v platném znění, která se
vztahují i na osobu pohybující se pomocí
mechanického nebo elektrického vozíku.

Doporučuji Vám obrátit se na regio-
nální pobočku zdravotní pojišťovny VZP –
Ústí nad Labem, Ing. Holečková – tel.
731 546 552, a zjistit aktuálnost platnosti
poukazu a dohodnout další postup. Další
dotazy či upřesnění můžete konzultovat
s naším specialistou na zdravotní proble-
matiku JUDr. Žižkou, každé úterý na tele-
fonním čísle 266 753 425.

*Chci se Vás touto cestou zeptat, jak má
moje rodina postupovat v následující-
m případě. Moje babička má 96 let
a po stránce mentální je v pořádku, ovšem
její ruce jsou již dva měsíce nefunkční
(nedokáže v nich nic udržet, ani propisku)
a problém nastává, když jí paní poštačka
předává důchod nebo doporučenou poštu,
kdy převzetí musí stvrdit svým podpisem.
Toto však nezvládá a poštačka odmítá pře-
dat tuto poštu jak jí, tak i zplnomocněné
osobě. Co máme dělat, aby babička dostala
svoji poštu?*

Pokud se adresát poštovní zásilky není
schopen podepsat (např. ze zdravotních
důvodů), převzetí zásilky svým podpisem
stvrdí svědek (např. osoba doprovázející,
příp. i pracovník pošty). Svědek převzetí při
tomto úkonu předloží svůj osobní doklad.

Pokud však adresátka určila zmocněnou
osobu (má průkaz příjemce), pak může
na poště přebírat všechny zásilky (s výjim-
kou těch, které odesílatel určil jen do vlast-
ních rukou adresáta).

V případě jakýchkoliv potíží doporučuji
kontaktovat poštmistra, v jehož kompetenci
je věc na místě projednat.

Výplatu důchodových dávek Česká pošta
provádí na základě smlouvy pro Českou
správu sociálního zabezpečení dle pevných
podmínek, které si stanovila. Výplata jiné
osobě než důchodci je možná pouze v pří-
padě, že důchodce ošetřovaný v bytě je tak
nemocný, že se nemůže podepsat. V tom
případě je možno vyplatit důchod (za
přítomnosti důchodce) osobě, která o něj
v bytě pečuje. Na poště však bohužel není
výplata důchodu bez přítomnosti důchodce
jinému rodinnému příslušníku možná.

Doporučuji přímo kontaktovat ČSSZ
a požádat o nejvhodnější řešení nastalé
situace (např. opatrovnictví).

Eva Šindlerová

Call centrum České pošty, Ostrava

*Bydlím v pronajatém bytě a jeho prona-
jímatel mně oznámil, že se bude zvyšovat
nájemné, a to až o 50 procent. Je to možné?*

V první řadě je třeba říci, že podle
současné právní úpravy není jednostranné
zvýšení nájemného pronajímatelem možné.
Jak uvádí § 696 odst. 1 zákona 40/1964 Sb.,
v platném znění (dále jen občanský záko-
ník), ke zvýšení nájemného je třeba dohoda
pronajímatele a nájemce. Jestliže k dohodě
nedojde, má pronajímatel možnost písemně
navrhnout zvýšení nájmu a nájemce návrh
může (nemusí) do dvou měsíců výslovně
přijmout, jak stanoví občanský zákoník
v § 696 odst. 2. Pronajímatel tedy nemůže
návrh formulovat tak, že když nájemce
nebude na návrh reagovat, dojde ke zvýšení

nájemného. Výše zvýšení v zásadě omezena
není. Pronajímatel tedy může navrhnout
zvýšení i o 50 %.

Pokud k 1. 1. 2014 dojde k nabytí účinnosti
zákona 89/2012 Sb., v platném znění
(dále jen nový občanský zákoník), bude si-
tuace jiná. Nový občanský zákoník v § 2249
odst. 1 totiž stanoví: „Neujednají-li si strany
zvyšování nájemného nebo nevyloučí-li
zvyšování nájemného výslovně, může prona-
jímatel v písemné formě navrhnout nájemci
zvýšení nájemného až do výše srovnatelného
nájemného obvyklého v daném místě, pokud
navržené zvýšení spolu s tím, k němuž již
došlo v posledních třech letech, nebude vyšší
než dvacet procent. K návrhu učiněnému
dříve než po uplynutí dvanácti měsíců,
v nichž nájemné nebylo zvýšeno, nebo který
neobsahuje výši nájemného a nedokládá
splnění podmínek podle tohoto ustanovení,
se nepřihlíží.“

Pronajímatel tedy bude moci navrhnout
zvýšení nájemného jednou během dvanácti
měsíců, a to tak, aby nájemné vzrostlo
v průběhu tří let maximálně o 20 %. Jestliže
bude v roce 2014 nájemné 10 000 a ve stej-
ném roce se pronajímatel dohodne s ná-
jemcem na zvýšení o 15 procent na 11 500,
bude moci až do konce roku 2016 navrho-
vat zvýšení nájemného na částku 12 000.
Celkové nájemné by pak nemělo být vyšší
než nájemné v místě obvyklé. Jestliže ná-
jemce návrh nepřijme, obě právní úpravy
umožňují, aby se pronajímatel obrátil
na soud se žádostí o zvýšení nájemného
soudem.

Na závěr je ještě třeba upozornit na to,
že v některých případech nový občanský
zákoník umožňuje jednostranné zvýšení
nájemného. Pokud pronajímatel provede
stavební úpravy, které trvale zlepší užitnou
hodnotu pronajatého bytu nebo celkové
podmínky bydlení v domě anebo povedou
k trvalým úsporám energie nebo vody,
může se s nájemci dohodnout na zvýšení
nájemného, nejvýše však o deset procent
z účelně vynaložených nákladů ročně.

Pokud budou se zvýšením nájemného
souhlasit nájemci alespoň tři čtvrtin bytů
v domě, bude platit zvýšené nájemné i pro
nájemce, kteří se zvýšením nesouhlasili, jak
stanoví § 2250 odst. 1 nového občanského
zákoníku. Pokud nájemci zvýšení nájem-
ného o 10 procent nepřijmou, může se pro-
najímatel na ně obrátit s novým návrhem
na zvýšení nájemného, a to o 3,5 procenta,
jak plyne z § 2250 odst. 2 nového občanské-
ho zákoníku. Toto ustanovení překvapivě
výslovně neumožňuje, aby se pronajímatel
obrátil na soud se žádostí o zvýšení nájem-
ného. ♡

Chcete zdarma dostávat MOSTY Časopis pro integraci přímo do poštovní schránky?

1 Napište na adresu NRZP ČR,
Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
nebo na e-mail m.dvorak@nrzp.cz.

2 Ve své objednávce uveďte kontaktní
adresu, na kterou ho chcete posílat,
a souhlas s jeho zasláním.

3 Časopis vychází pětkrát ročně,
bude Vám zasílán zdarma
prostřednictvím České pošty, s.p.

**Nabídka platí pro osoby se zdravotním postižením,
jejich rodinné příslušníky a organizace osob
se zdravotním postižením a je platná pro rok 2013.**

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR je organizací s celostátní působností. Základním cílem její činnosti je obhajoba, prosazování a naplňování práv, zájmů a potřeb osob se zdravotním postižením, a to bez ohledu na druh, věk a rozsah zdravotního postižení.

Kontakty:

NRZP ČR
Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
www.nrzp.cz, e-mail: nrzp@nrzp.cz
tel.: 266 753 421

Poradna Národní rady osob se zdravotním postižením ČR (bezplatná poradna)

Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
tel.: 266 753 427, fax: 266 753 431
e-mail: poradnanrzp@nrzp.cz
SMS linka pro neslyšící: 736 105 585

Konzultační hodiny

Pondělí	9.00 – 12.00	13.00 – 16.30
Středa	9.00 – 12.00	13.00 – 17.00
Pátek	9.00 – 11.00	

Poradny NRZP ČR v regionech (bezplatné poradny)

Prostřednictvím sítě regionálních
Poraden NRZP ČR.
Adresář na www.nrzp.cz
e-poradna: www.poradnazp.cz
Info o kontaktech na poradny: 266 753 427

Podpora zaměstnávání OZP

Prostřednictvím specializovaného webu
www.praceprozp.cz.

Sbírkový účet NRZP ČR

Schváleno MHMP č. MHMP/1179805/2011

Sbírka je určena na financování těchto aktivit:

- Informovanost osob se zdravotním postižením o možnosti získání euroklíče.
- Informovanost o místech osázených eurozámky.
- Nákup klíčů pro osoby se zdravotním postižením.
- Podpora poradenství NRZP ČR.

Sbírkový účet číslo: 248896031/0300

Všem dárcům předem děkujeme.

Vydavatel: Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7, tel.: +420 266 753 421, e-mail: nrzp@nrzp.cz • **Redakce časopisu:** Mgr. Michal Dvořák, tel.: +420 266 753 433, e-mail: m.dvorak@nrzp.cz, Mgr. Jan Khol, e-mail: khol@seznam.cz • **Redakční rada:** Mgr. Václav Krása (v.krasa@nrzp.cz), Ing. Patrik Nacher (patrik.nacher@seznam.cz), JUDr. Jan Hutař (j.hutar@nrzp.cz), Ing. Jana Hrdá (janahrd@centrum.cz), Mgr. Michal Dvořák (m.dvorak@nrzp.cz) • Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR, zapsáno do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 13338. • ISSN 1805-9562 • Vydáváno za finanční podpory Úřadu vlády České republiky. • NEPRODEJNÉ. Zveřejněné názory nemusejí být v souladu s míněním redakce, ručí za ně autoři článků. • 4. číslo vychází 27. září 2013. Foto na obálce: microstock.

Partneři časopisu

Úřad vlády ČR

Nakladatelství
UMÚN

**Moderní výrobní podnik
s nadpoloviční většinou pracovníků
se zdravotním postižením**

- **Výroba reklamních osvěžovačů vzduchu vyráběných na zakázku.**
- **Prodej a potisk reklamních a dárkových předmětů**
- **Výroba osvěžovačů vzduchu značky Edova aromaterapie**
- **Kompletovací práce**

*jednoduché kompletování - balení, počítání
vlepování - skládání - vkládání - sešívání
a jiné technologicky nenáročné pracovní operace.
polygrafická výroba*

*V případě dlouhodobé spolupráce možnost investic do potřebných technologií.
Vlastní logistika - skříňové dodávky i valník do 3,5 t*

- **Zámečnické práce, strojní a zámečnická výroba**

*Výroba z nerezových ocelí, nerezové výrobky pro potravinářský průmysl.
Výroba ocelových konstrukcí a průmyslových aplikací, dopravní systémy.
Kusové obrábění kovů.*

Opravy průmyslových zařízení.

*Svařování ocelí, nerezů a hliníku, svařence až do 2,5 t
a další...*

www.montgroup.cz

Kompletovací práce - zámečnická a strojní výroba - logistika
PRODEJ A POTISK REKLAMNÍCH PŘEDMETŮ
Prodej a potisk reklamních a dárkových předmětů
REKLAMNÍ AROMATICKÉ VISÁČKY

Společnost Mont Group, s. r. o., je firmou, která dlouhodobě zaměstnává nadpoloviční většinu zdravotně znevýhodněných a postižených občanů. Zaměstnávat více jak 7 desítek zdravotně postižených pracovníků nám umožňuje zejména stěžejní výrobní program výroby reklamních a komerčních osvěžovačů vzduchu a kompletovací práce.

Lidé s postižením mají stejná práva i povinnosti, včetně práva na práci, jako lidé bez postižení

METROPOLITNÍ UNIVERZITA PRAHA 10 LET ŠKOLA BEZ BARIÉR

STUDIUM PRO OSOBY
S POHYBOVÝM
POSTIŽENÍM

Absolvent MUP
David Drahonínský

Stříbro v lukostřelbě
Paralympiáda Londýn 2012

www.mup.cz

